

DABARTIES BILDESIUOS

Gerb. LDS Kuopų Dėmesiai

LDS Propagandos vedėjas Gerb. T. pereitame "Darbininko" numerį parašė straipsnį antrašte: — "Darbininkų Studijų Rateliai", kuriame labai aiškiai ragina ir pataria LDS kuopoms steigti studijų ratelius. Jis nurodo ir būdus kaip tuos ratelius reikia steigti ir ką jie turėtų daryti.

LDS Naujos Anglijos apskrities Propagandos komisijos darbu ir ratelių steigimą užgyrė ir ragina kuopas pradėti darbą.

Patartina visoms LDS kuopoms tuojau nueiti pas savo Dvasios Vadą, parapijos kleboną ir gauti jo nurodymus ir patarimus. Gerb. LDS kuopų valdybų prašome tuojau pranešti LDS Propagandos Komitetui, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., kas yra jau padaryta ir daroma.

Studijų rateliai yra tai darbininkų mokyklės. Tokius ratelius steigti yra nutarus ir mūsų visų organizacijų Centras — Federacija. Taigi lai LDS kuopos imasi iniciatyvos ir vadovybės. Lai studijų rateliai įsisteigia kiekvienoje lietuvių katalikų kolonijoje.

Lietuvos tautininkų apskričių pirmininkų suvažiavimas, Kaune, sveikino prez. Smetoną, kaip savo vadą, ir prašė, kad jis "ir toliaus laikytų valstybės vairą savo prityrusiose rankose". Suprantama, Lietuvos tautininkai, kurie laikosi "Aš", nori išdirbti aplinkybes, kad prez. Antanas Smetona, lapkričio 14 d., būtų išrinktas amžinuoju prezidentu.

Lietuvos tautininkai apie save taip mano, kaip Prancūzijos karalius Liudvikas XIV, kuris sakydavo: "Valstybė — tai aš".

Gerb. Skaitytojams patariame atidžiai perskaityti straipsnį "I Kovą su Egoizmu".

Lietuvos tautininkų valdžios įsteigta cenzūros VDV įstaiga nepraleidžia žinių ne tik iš Lietuvos, kurios nusako tautininkų režimą, bet nepraleidžia žinių, kurios perspausdinamos iš užsienių laikraščių. Pavyzdžiui, XX Amžius norėjo perspausdinti žinutę iš "N. Chronicle" apie Vokietijos Lietuvai pasiūlymą nepuolimo pakto penkiolikai metų, tai cenzorius tą žinutę išbraukė.

Toks siauras cenzoriaus nusistatymas kenkia Lietuvai.

Didžulis Sviesto Eksportas Į Palestiną

Iš Klaipėdos į Palestiną išgabenta 100 tonų sviesto.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per
DARBININKO
LAIVAKORČIŲ

Katalikas, kuris neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOŽAPO DARBININKŲ SAJUNGOS ORGANAS

LITHUANIAN NEWS
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) SPALIŲ (October) 25 D., 1938 M., Nr. 81.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Cekai Nutraukė Santykius Su Sovietais

Praga, Čekija, spalio 24. — Čekų užsienių ministeris turėjo konferenciją su sovietų Rusijos komisaru Pragoje. Toje konferencijoje Čekų ministeris pareiškė savo vyriausybės vardu, kad su sovietų Rusija nutraukia visas sutartis ir ateityje nenori turėti jokių santykių su ta valstybe.

Kaip žinome, sovietų Rusija turėjo draugingumo sutartį su Čekoslovakija. Rusija buvo pasižadėjusi, jeigu kas užpultų Čekoslovakiją, tai ji ją gintų nuo užpuolikų. Vokietija užpuolė, bet sovietų Rusija nestojo jos ginti.

Prancūzija taip pat turėjo sutartį su Čekoslovakija. Bet ir toji ne tik negynė, bet kartu su Anglija pardavė Čekoslovakiją Vokietijai ir Lenkijai.

Cekoslovakija tokių "draugų" nenori.

Be to, Vokietija reikalavo, kad Čekoslovakija nutrauktų santykius su Rusija.

Lenkai Dar Labiau Siaurina Lietuviškas Mokyklas

Vilnius, spalio 24 d. — Vieną dviejų Vilniaus krašte telikus lietuviškų pradžios mokyklų lenkai susiaurino iki 4 skyrių. Lietuvių gimnazija nebeteri kandidatų.

Mirė LDS Apskričio Iždininko Gimnaitė

Nashua, N. H. — Pereitą savaitę mirė Agota Petrauskienė (Nadzeikaitė), p. Kazio Nadzeikos, LDS Apskričio iždininko teta. Palaidota pirmadienį, spalio 24 d., 9 val. ryte iš Šv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčios su iškilmingomis šv. mišiomis.

LDS Centras ir Naujos Anglijos apskrities reikiama gilia užuojauta pp. Nadzeikams.

Mirė Antanas Valantiejus

Maspeth, L. I., N. Y., Spalio 20 d., vakare, Bellevue ligoninėje mirė ižymus lietuvių katalikas veikėjas Antanas Valantiejus, 52 m. amžiaus, gyv. 54 — 41 72nd St. Iškilmingos laidotuvės įvyko pirmadienį, spalio 24 d., 10 val. ryte iš Atsiminimo lietuvių par. bažnyčios, dalyvaujant velionio broliui kun. Juozui Valantiejui, Waterbury lietuvių par. klebonui, vietiniam klebonui kun. J. Balčiūnui ir kitiems kunigams ir miniai žmonių.

A. a. Antanas Valantiejus yra daug basidarbavęs lietuvių katalikų organizacijose ir visuomenėje. Jis buvo inteligentiškas ir išmokslintas žmogus. Per pastaruosius kelis metus jis buvo laidotuvių direktorium.

"Darbininko" redakcija velionio broliui kun. J. Valantiejui, velionio žmonai p. Veronikai Valantiejenei ir jo šeimai reiškia gilią užuojautą. Velionio du sūnau — Juozas lanko Tampa universitetą ir Jonas — Marianopolio Kolegiją.

Klaipėdos krašto rudens vaizdai. Kairėje iš laukų dailiais plentais vežamos rudens gėrybės. Dešinėje derlingos dirvos moderniais žemės ūkio įrankiais ruošiamos rudens sėjai.

Algų-Darbo Įstatymui Įsigaliojus

Washington, D. C., spalio 24 — Pirmadienio rytą įsigaliojo algų ir darbo valandų įstatymas. Šis įstatymas paliečia apie 11,000,000 darbininkų. Elmer F. Andrews, algų-darbo administratorius, šaukia darbo vadų konferenciją, lapkričio 14 d. Kaikurie valstybių gubernatoriai jau pasižadėjo padėti įvykinti tą įstatymą dirbtuvėse ir įstaigose, kurios savo produktus parduoda kitose valstybėse. Įstatymas neličia tų dirbtuvių, kurios savo gaminius parduoda toje pačioje valstybėje.

Štai naujojo įstatymo svarbiausieji paragrafai: 1. Mažiausias atlyginimas 25 centai į valandą. Atlyginimas bus pakeltas iki 30 centų į valandą spalio 24 d., 1939 m. ir pakeltas iki 40 centų į valandą spalio 24 d., 1940 m.

2. Ilgiausia darbo savaitė 44 valandos, ir darbo savaitė bus sutrumpinta iki 42 valandų spalio 24, 1939, ir

iki 40 darbo valandų spalio 24 d., 1940 m. Jeigu darbininkai dirbs virš nustatytų valandų, tai jie gaus mokėtinę už laiką ir pusę.

3. Uždrausta samdyti vaikus, neturinčius 16 metų amžiaus kasyklose ir išdirbystėse ir vaikus, neturinčius 18 metų amžiaus tose industrijose įstaigose, yra atleistos nuo pildymo tų įstatymų.

Administratorius Andrews pareiškė, kad kai kurių korporacijų jau pasižadėjo laikytis įstatymų, tačiau galimas daiktas, kad atsirastų ir tokių, kurios priešinsis įstatymui, ir bus reikals įnešti į Aukščiausiąjį Teismą, kad išspręstų to įstatymo teisėtumą.

Algų ir Darbo valandų įstatymo laukytojai bus baudžiami \$10,000 pinigine bausme, 6 mėn. kalėjimu arba abiem bausmėm. Be to, darbininkai gali išgauti dvigubą atlyginimą iš tų įstatų, kurios nesilaikys įstatymų.

JAPONIJA VERČIA KINIJĄ TAKINTIS Pasiskelbė Kinijos Valdovu

Shanghai, spalio 24 — Japonija įteikė notą Kinijai kuria reikalauja, kad Kinija pripažintų ją valdovu Kinijos. Šias žinias paskelgė Japonijos žinių agentūra Domei po užėmimo Cantono miestą. Japonijos vyriausybė pareiškė, kad ji užėmus Hanko, Kinijos provizionalinę sostinę, privers Kiniją pasiduoti Japonijos militariam režimui.

Iš Kinijos pranešama, kad buvęs Kinu ministeris pirmininkas Wang Chingwei yra pasakęs, kad Kinija gal taikytis su Japonija, jeigu pastaroji sutiktų nevaržyti kinu tautinio gyvenimo.

Lietuvių Pasiuntinių Konferencija Kaune

Kaunas, spalio 20 d. pirmininkaujant Užsienių Reikalų Ministrui Lozoraičiui prasidėjo Lietuvos pasiuntinių Europoje konferencija išaiškinti paskutiniųjų tarptautinių įvykių įtaką ir tolimesnei tarptautinio bendradarbiavimo raidai.

Krašto Apsaugos Ministras Apie Nepriklausomybės Garantijas

Kaunas, spalio 19 d. Krašto Apsaugos Ministras gen. Raštikis savo kalboje per radiją pabrėžė, kad kariuomenė buvo ir bus vienu svarbiausiu mūsų nepriklausomybės ir jos saugumo faktoriu, tačiau greta kariuomenės tautai reikia kultūros, patriotiškumo, drausmingumo ir realios apdairios politikos.

Vyskupų Konferencija

Kaunas — Spalio 4 d. rytą J. E. metropolito rūmuose įvyko eilinė Lietuvos vyskupų konferencija.

Pabaltijo Inžinierių Suvažiavimas

Lapkričio mėnesio 24 — 27 d. Kaune įvyks Baltijos valstybių inžinierių ir architektų konferencija, kurioje numatoma, dalyvaus apie 500 inžinierių. Konferencijai pirmininkaus inž. Šakėnis.

Japonai Be Mūsų Užėmė Cantoną

Canton, Kinija, spalio 24 — Pereitos savaitės pabaigoje, japonų kariuomenė sutriuškino kiniečių kariuomenės frontą ir be mūsų užėmė Cantoną. Kiniečiai užleido miestą, nenorėdami jo sunaikinti. Tačiau, kiniečiai pasitraukdami iš miesto sunaikino kaikurias dirbtuves, įmones ir tiltus.

Nuteisė Kalėti 16 Prancūzų

Salzburgas, spalio 24 — Vokietijos nacių teismas nuteisė kalėjimu 16 Prancūzų. Vieno, kurio turėto kalėti nuo 10 parų iki mėnesio, už tai būk jie pasipriešinę policijai, kada toji įsakiusi jiems išsikraustyti iš Vienuolyno. Sakoma, kad vienuoliai sunaikinę kaikuriuos savo rakanus.

Vokietijoj Kartojasi Nerono Laikai

Vatikanas, spalio 24 — Pereitą ketvirtadienį, Popiežius Pijus XI, priėmęs audiencijon ketvirtos tarptautinio Krikščionių Archeologų kongreso dalyvius, aštriais žodžiais pasmerkė nacių žiaurumus Vokietijoje ir Austrijoje. Jo šventenybė pažymėjo, kad nacių vykdomi persekiojimai Katalikų Bažnyčios lyginasi Nerono laikais.

Šv. Tėvas prieštai užsinejo, kad Katalikų Bažnyčia kišasi į politiką.

Vengrai Pasiruošę Karui Su Čekais

Budapeštas, Vengrija, — Spalio 24 — Vengrijos gyventojai pergyvena karinį laiką. Visoje šalyje patriotiniai ir karštieji vengrai reikalauja eiti ir užimti ginklų ginčijamas žemes Slovakijoje. Reikalauja, kad Čekai priimtų Vengru reikalavimus iki trečiadienio, spalio 26 d.

Susirinko Lietuvos Vyskupai Pasitarti

Spalio 4 d. visi Lietuvos bažnytinės provincijos vyskupai buvo susirinkę į metinę konferenciją, kurioje tarėsi svarbiais Bažnyčios reikalais.

Vokietija-Lenkija Puola Lietuvą Lietuva Sutinkanti Pakeisti Saugumo Įstatymus

Kaunas, Lietuva — Petas lenkų įstaigas Lietuvos reitos savaitės pabaigoje? Ką lenkai gali pasakyti apie lietuvių teises Vilnės krašte? Lenkai uždavė visas lietuvių mokyklas, visas kultūrines įstaigas Vilniaus krašte. Lietuva turi pareikalauti, kad ir lenkai grąžintų lietuviams mažumų teises Vilniaus krašte.

Kaip praneša žinios, Lietuvos vyriausybė sutiko grąžinti pilnas civilines teises Klaipėdos vokietininkui vadui Ernstui Neumannui, kurs 1935 m. buvo nuteistas 12 metų kalėti už samokslą atplėsti Klaipėdą nuo Lietuvos ir prijungti prie Vokietijos. Bausmė po kiek laiko buvo dovanota, bet civilės teisės negrąžintos. Dabar kada Vokietija pastatė Lietuvai reikalavimus, tai Lietuvai neliko kitos išeities, kaip tik sušvelninti arba visai panaikinti taip vadinamus saugumo įstatymus.

Sakoma, kad Lietuva padarė nusileidimų po konferencijos, kurioje dalyvavo Lietuvos premieras ir Vokietijos pasiuntinys Lietuvai.

Lenkija pareikalavo, kad Lietuva duotų lenkams mažumų "teises" Lietuvos. Kokių teisių lenkai reikalauja? Ar dar jiems neužtenka teisių plėsti lenkišką agitaciją Lietuvoje per mokyklas, įvairias klaidas.

LENKAI REIKALAUJA UŽDARYTI VILNIUI VADUOTI SAJUNGĄ

Ukmergėje Atidaryta Nauja Moderninė Gimnazija

Kaunas, spalio 15 d. atidaryta Ukmergėje naujai pastatyta didžiulė moderninė gimnazija, pavadinta Antano Smetonos vardu.

Čekų Valdžia Uždarė Komunistų Partiją

Praga, Čekija, spalio 24 — Čekų valdžia uždarė komunistų partiją trijose provincijose, būtent, Moravijoje, Bohemijoje ir Silezijoje. Taipgi uždarė 22 komunistų laikraščius. Rytinė Slovakija taip pat paskelbė komunistų partiją nelegalia.

Mirė Kun. Juozas Marmas

Kaunas, Lietuva — Spalio 3 d. vakare Griškabūdį mirė sulaukęs 82 m. amžiaus kunigas Juozas Marmas. Velionis buvo didelis spaudos rėmėjas.

Lenkijos ministeris Lietuvai pareikalavęs, kad Lietuva likviduotų Vilniui Vaduoti Sąjungą. Lietuvos tautininkų valdžia, kaip girdėt sutinkanti patenkinėti Lenkų reikalavimus.

Ispanijos Nacionalistai Sunaikino Amerikiečių Radikalų Brigadą

Hendaye, Prancūzijos-Ispanijos rubežius, spalio 24, — Pranešama, kad pereitos savaitės pabaigoje Ispanijos nacionalistai visiškai sunaikino Amerikiečių radikalų brigadą ir užmušė 2,888 amerikiečių radikalų kareivius, kurie kariavo radikalų - lojalistų eilėse.

VIETINĖS ŽINIOS

BAIGĖ MISIJAS

Spalių 23 d., 3 val. p.p., Sv. Petro par. bažnyčioje, Tėvas B. Pauliukas sekmingai baigė vyrams misijas. Misijonierius davė įspūdingą baigos pamokslą, įrašė vyrus į Rožančiaus Arkibroliją ir suteikė sv. Tėvo palaiminimą. Vyrų kas vakaras, buvo apstėli. Misijonierius yra užkviestas dalyvauti choro neparastame parengime trečiadienio vakare. Todėl jis išvažiuos New Yorkan darbuotis tik trečiadienio naktį ar ketvirtadienio rytą. Girdėtis tame vakare bus daug svečių: Bostono Mayoras ir daugybė kitų, kaip dvasiškių, taip ir pasaulinių.

MIRĖ

Spalių 20 d., savo namuose, 10 Buttonwood St., Dorchester, Mass. staiga mirė Juozapas Parčiaskas, 58 metų. Paėjo Papilės parapijos. Amerikoje pragyveno 32 metų. Paliko žmoniją Anelę (Grubinskaitę) sūnų, dukterį ir brolių. Palaidotas bažnytiškai, spalių 23 d., Naujos Kalvarijos kapuose.

Spalių 21 d., miesto ligoinėje, mirė šiltinė Jonas Kirsliis, gyv. 256 W. 3rd St. Amerikoje pragyveno 10 metų. Paliko žmoną Oną (Grilevičiūtę), sūnų ir brolių. Palaidotas spalių 24 d. iš Sv. Petro par. bažnyčios.

PATIKO CHORAS

Sv. Petro parapijos choras
DAKTARAI

Lietuviai Dantistas

A. L. Kapočius
251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Serdomis nuo 9 iki 12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.

John Repshis, M. D. (REPSYS)

Lietuviai Gydytojas
278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

IVAIROS SKELBIMAI

PARSIDUODA 137 Industry St. 3 šeimynų namas. Labai geras parkinys. Atsiskaukite tuojau: John C. Haverty, 671 Mass. Ave., Cambridge, Mass. Telefonas TRO-0889. "Mes taip arti, kaip telefonas". (11-15)

Sidlauskas Pharmacy

ALGIRDAS SIDLAUSKAS
Registrutas Vaistinininkas

Mūsų vaistinėje galima gauti visokių lietuviškų žolių vaistų

373 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

PAIN-EXPELLER

ras, vadovybėje artisto Rapolo Juškos, laikė paskutinę operetės pratybą — praktika, spalių 23 d., South Boston High School. Buvo keletas svečių, kurių tarpe buvo Seselių Kazimieriečių iš Worcesterio ir Seselių Jėzaus Nukryžiuoto iš Cambridge. Žiūrėtojai tiesiog stebisi iš idėto darbo, kostiumų, melodijų gražumų, ir iš choro energingumo bei iš-tvermės. Mat šis choras mokosi šią meniską operetę per visą vasarą. Garbė jaunimui už tokį veiklumą.

SLIUBAS

Spalių 23 d., apsidė A. leksandras Čaplikas su E. leonora Norkūnaite, gyv. 119 King St., Dorchester, Mass. Liudijo Edvardas Gečiūnas ir Gladė Norkūnaitė. Jaunosios tėveliai iš-kėlė, salėje, vestuvių ban-kietą.

KRIKŠTAI

Spalių 22 d., tapo pakrikštytas sūnus Albino - Onos (Uleckaitės) Mikalauskų vardais Kazimieras Jonas. Kūmai buvo Jonas Mikalauskas ir Adolfiną Mikalauskaitę.

Spalių 23 d., tapo pakrikštyta Povilas - Richardas sūnus Jono - Stanislovos (Vaiciūnaitės) Gendriū. Kūmai buvo Pranas Nor-kus ir Ona Skutulytė.

ŽINUTĖS

Sv. Petro par. bažnyčioje Rožančius kalbamas kas vakarą, 7:30 valandą. Tik trečiadienio vakare jis bus kalbamas 7 valandą. Ket-virtadienio vakare bus dar ir Pranciškonų pamaldos.

Spalių 30 d., 11 valandą, kviečiamos visų katalikiškų draugijų valdybos su ženklais ir veliavomis garbinti Kristų Karalių nuo organizuotos katalikiškos visuomenės. Po sumai prie įstatyto Svč. Sakramento bus kalbamas žmonių Giminės Pasiaukojimo Jėzaus Širdžiai Aktas.

7 valandą vakare įvyks darbininkų prakalbos. Kalbės kun. P. Juškaitis ir kiti įžymūs kalbėtojai.

Politinės Prakalbos

Athol, Mass. — Lietuvių Demokratų partijos politinės prakalbos įvyks spalių 27 d., 7:30 val. vakare, Town Hall. Kalbės Jack Sharkey, buvęs pasaulinio bokso čempionas ir kiti.

Norwood, Mass. — Penktadienį, spalių 28 d., 7:30 val. vakare įvyks Lietuvių Demokratų partijos politinės prakalbos Sv. Jurgio par. svetainėje, St. James St. Kalbės Jack Sharkey ir kiti.

Visus kviečia dalyvauti.

WORCESTER, MASS.

SVARBIOS POLITINĖS PRAKALBOS

Ketvirtadienį, spalių 27 d., 8 val. vakare, Aušros Vartų parapijos salėje, 15 Highfield Rd., įvyks svarbių demokratų partijos prakalbos. Kalbės pasaulinio bokso buvęs čempionas JACK SHARKEY ir kiti kalbėtojai. Dalyvaus Stepono Dariaus Posto Benas ir kiti pamarginimai. Įžangos nebus. Kviečiame visus dalyvauti.

"Darbininko" Baliaus Rėmėjai

Iki "Darbininko" Metinio Baliaus beliko vos tik penketas dienelių — ateinantį seštadienį, 29 d., 7:30 val. vakare, Elks Ballroom, 8 Magazine St., Cambridge, Mass. įvyksta laukiamas parengimas. Baliai artinant, auga ir baliaus rėmėjų skaičius. Į porą dienų pribuvo sekanti rėmėjai:

Mrs. B. Melauskas, Bridgewater, Mass.	\$1.00
J. Lukša, New Haven, Conn.	\$1.00
A. Pinas, Worcester, Mass.	\$1.00
Kun. K. A. Vasy, Worcester, Mass.	\$1.00
A. Vindašienė, Great Neck, L. I. N. Y.	\$1.00
Kun. M. Daumantas, Girardville, Pa.	\$1.00
R. Danielis, Montello, Mass.	\$1.00
Adv. K. Kalinauskas, So. Boston, Mass.	\$1.00
J. Jeskevičius, Dorchester, Mass.	\$1.00
K. ir M. Kulikauskai, Worcester, Mass.	\$1.00
Mrs. P. Kvadaras, Athol, Mass.	\$1.00
Andrius Dedinas, Greenfield, Mass.	\$1.00
B. Jaura, Lawrence, Mass.	\$1.00
P. Grina, Lawrence, Mass.	\$1.00
P. Svirskas, Haverhill, Mass.	\$1.00
Petras Danyla, Brockton, Mass.	\$1.00
P. J. Amšiejus, Haverhill, Mass.	\$1.00
C. J. Grigas, Montello, Mass.	\$1.00
B. Tamulevičius, Montello, Mass.	\$1.00
J. Šokelis, Montello, Mass.	\$1.00
Adolfas Muzick, Haverhill, Mass.	\$1.00

Baliaus rengimo Komisija nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už parodytą nuoširdumą.

South Bostone Svarbios Prakalbos

Sekmadienį, spalių 30 d., 7:30 val. vakare, Sv. Petro par. salėje, W. 5th St., įvyks svarbios prakalbos. Kalbės Kun. Pranciškus Juškaitis, LDS Centro kontrolės komisijos pirmininkas, Antanas Peldzius, "Darbininko" Administratorius ir kiti kalbėtojai. Įžanga dykai. Visi kviečiami dalyvauti.

Aukojo Intertypo Fondui

LDS garbingi nariai su-prašdami katalikiškos spaudos svarbą nors ir sunkiais laikais neužmiršta naujos "Darbininko" Intertypo fondo. Pereitą sekmadienį per A. Kneizl pridavė Intertypo fondui po \$1.00, El. Džiaugienė iš Worcester, Mass. ir Gasparas Jakavonis iš Haverhill, Mass. Nuoširdžiai dėkojame už nuoširdžią paramą.

Operetės Pradžia Lygiai 8:15 P. M.

Operetė "Mikado", kurią suvaidins Sv. Petro par. choras spalių 26 dieną, So. Boston High School auditorijoje prasidės lygiai 8:15 val. vak. Prašome nesivėlinti.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

Choristas.

(Politiškas Skelbimas)

Dorchesteriečiai Indorsuoja Saltonstall

Spalių 7 d., 1938 m. Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubas, savo mėnesiniame susirinkime, vienbalsiai indorsavo į Massachusetts Valstijos gubernatoriaus urėdą Respublikonų kandidatą—Leverett Saltonstall.

Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubas yra bepartysis ir indorsuoja ir remia kandidatus į įvairias valdiškas vietas ne pagal kurios nors partijos nurodimo, bet pagal geriausio savo supratimo apie kandidatų kvalifikaciją ir kai kuriuos urėdus mes indorsuojame Demokratus ir kitus Respublikonus arba kitokius.

Prieš nominacijas mes buvom indorsavę į gubernatoriaus urėdą dabartinį gubernatorių Demokratą Charles F. Hurley, kaip lietuvių draugą. Bet kadangi Demokratai nominavo kitą ypata, kurio praeties rekordas yra labai miglotas, todėl šį kartą mes vienbalsiai indorsavome ir prašome visų lietuvių ateinančiuose Valstybės rinkimuose, Lapkričio 8 d. balsuoti į gubernatorių už LEVERETT SALTONSTALL.

W. A. Amsie,

Klubo Prezidentas.

Lietuvių Kalbos GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS

Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianopolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausdinta. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėlyje taikinta mokslui einantiems padėti: vartotą priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsų ilgumu būtų pažymėtas ištartinimas. Žodžių, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą, ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu \$1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway

So. Boston, Mass.

Teisė Balsuoti

Vedėjai visų politiškių partijų peikia agitaciją atimti balsavimo teises nuo žmonių, kurie gauna pašalpas.

Per šimtmetį ir pusę nuo įkurimo Jungt. Valstybių moterys neturėjo teisės balsuoti. Ir todėl šiandien keistas dalykas, kad būreliis moterų šiaur-New Yorko valstybėje, neseniai prašė, kad balsavimo teisės būtų atimtos tiems vyrams ir moterims, kurie dėl prasitęsusių nedarbo, gauna viešas pašalpas.

Si organizacija vadinama "Women's Rebellion", ir ji argumentuoja, kad viešuosios valstybių įstatymai sulaiko nuo balsavimo ubagus, ir ji sako, kad žmonės, gaunantys pašalpas, yra ubagai. Jos toliaus reikalauja, kad netik keliose valstybėse, bet visoje šalyje žmonės, kurie visuomenės pinigais užlaikomi, būtų sulaikyti nuo balsavimo, nes gaunantieji pašalpas nėra laisvi balsuotojai, juos visokios politiškos įtarygos spaudžia, ir kad jų balsai, tiesioginiai ir netiesioginiai, yra nuperkami.

"Women's Rebellion" paskleidė agitaciją visoj šalyje, kad sulaikyti tokius žmones nuo balsavimo. Bet neilgai tas jų judėjimas plėtojosi, tuoj visų Amerikos politiškių partijų kalbėtojai tą pasiūlymą aštriai pasmerkė.

Prezidentas Rooseveltas, patėmydamas šį judėjimą sakė, kad tokis suvaržymas būtų toks pat protin-gas, kaip davimas balsavimo teisių tik vyrams, kurie turi bakalaurą laipsnius.

Clayton E. Freeman, pirmininkas New Jersey respublikonų valstybiško komiteto, pareiškė, "intenciją stoti prieš bile judėjimą, kuris bando įsteigti biurų vyry ir moterų gaunančių pašalpas valstybėje, būtų atimta neperduodama amerikoniška teisė balsuoti."

Kiti viešūs viršininkai sakė, jog kvaila lyginti žmones, gaunančius pašalpos su ubagais. Nėra jokios gėdos gauti pašalpas, arba darbo - pašalpas, nes žmonės šitame padėjime yra aukos ekonomiškų spėkų, ko jie negali kontroliuoti, ir jie ima pašalpas dėlto, kad jie negali rasti darbo. Pasiūlymams sulaikyti žmones nuo balsavimo nesutinka su demokratiškumo dvasia.

Žmonių pasipriešinimas šitam planui, buvo tokis stiprus, kad tas pasiūlymas niekad nepasiekė valstybių legislaturas, kurios, po Konstitucija, turi teisę spręsti kas gali ir kas negali dalyvauti rinkimuose.

KOVA DEL VISOPLA-TAUS BALSAVIMO PRA-SIDĖJO KOLONIJALIS-KOSE DIENOSE

Nestebėtina, kad vieša nuomonė šioje šalyje taip vienbalsiai atmetė net min-tį atimti nuo vyrų ir moterų, ekonomiškoji priepaudoj, pilietinės privilegijas teisę dalyvauti savo valdžios rinkimuose.

Yra dvi teorijos kas link balsavimo. Viena, kad ji yra privilegija valstybės duota asmeniui. Kita, kad

nuo pradžios Amerikos, balsavimas yra natūrališką - įgimta teisė, kuri visiems žmonėms priklauso.

Roger Williams, Rhode Island kolonijos įsteigėjas, įvedė universaliską balsavimą, pasiremdamas "žmonių natūrališkoms teisėms". Veik kiekvienoje kolonijoje, suvaržymai būvo toki, koki buvo Anglijoje. Tik savininkai nejudinamo turto, galėjo balsuoti. Naujoje Anglijoje, ypatingai Massachusetts valstybėje, tikėjimiskai suvaržymai įvesti. Veik visose kitose kolonijose nuo Romos - Katalikų ir žydų, ir Naujoje Anglijoje nuo kvakerų, privilegija atimta.

Tie suvaržymai veikė net po revoliucijos. 1878 m. buvo apie 150,000 rinkėjų iš 5,000,000 gyventojų, kurie šiandien galėtų pristatyti 700,000 arba 1,000,000 balsuotojų.

Thomas Jeffersonas, buvo vienas iš respublikos įsteigėjų, kuris ragino padidinti balsavimo teises.

Prieš naminį karą, veik visi tikėjimiskai suvaržymai balsuotojams buvo prašalinti. Lincolnas stovėjo už davimą visiems žmonėms lygių teisių.

Šiandien tik negrai sulai-kyti nuo balsavimo kai kuriose valstybėse — pietinėse. Tą daro ypatingai apšvietos ir kiti kvotimai. Kad nors nesutinka su 15-tuoju Konstitucijos priedu, kuris aprūpina teisę Jung. Valstybių piliečiams balsuoti, bet priimta, kad kiekviena valstybė turi teisę priimti kvalifikacijas balsuotojams. Keliose valstybėse vis pasilieka kolonijališko turto suvaržymų pėdsakai apie balsavimą, pagalvės mokesčiai. Bet kaslink didžiosios Amerikos piliečių, balsavimo teisė yra jų brangus paveldėjimas ir ja gali naudotis vyrai ir moterys kiekviename gyvenimo padėjime.

FLIS

Jon. Najulis
NAŠLAITĖ

Gale lauko rymo Kryžius liūdnas, pilkas, šalia jo kapelis Iš smėlio supiltas.

Aplinkui gėlytės, Puikiai nusodintos... Per laukelį tiesias Takelis išmintas.

Juo kas vakarėlis, Kai visi jau miega, Pusnuogė našlaitė Prie kryžiaus atbėga

Rankeles išskėlus Ji ilgai ten klūpo... Tylūs maldos žodžiai Veržiasi iš lūpų.

Skundžias Atpirkėjui Dalužele kieta, Kodėl ji negali Pasirinkt čia vietą.

Čia kapai tėvelių, Čia ir ji norėtų... Nebereikt dejuoti, Ašarėlių lieti.

Ir išklaušė Kristus Varganos našlaitės — Nebereiks jai kėsti Ziaurus badas, šaltis...

Vieną šaltą rytą Šaltą, jau vėlyvą Atrastą našlaitę Prie kryžiaus negy-a.

Remkite tuos profesio-nalus ir biznieriūs, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

SENIAUSIAS AŠOS VALSTYBĖS LIETUVIŲ GRABORIAUS IR BALSAMUOTOJAS

Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590

Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2637.

Joseph W. Casper (Kasperas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALSAMUOTOJAS NOTARY PUBLIC

502 East Broadway,
So. Boston, Mass.

Patarnavimas Dieną ir Naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston.
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3960.

ZALETSKAS

Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass.

D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopijimas Sermonams dykai
NOTARY PUBLIC

Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Profesionalai, biznieriūs, pramonin-kai, kurie skelbiai "Darbininke" tik-tai verti skaitytų paramos.

Visi skelbkitės "Darbininke".

IVAIROS SKELBIMAI

Juozas M. Dilis

Laikrodininkas

Parduodu įvairiausios rūšies auk-sinius ir sidabrinus daktus.

Taipgi ir pataisau.

366 WEST BROADWAY

So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack

(Plevokas)

Stogų dengėjas ir taisytojas.

Taiso ir stato kaminus.

Geras Darbas — Kainos Zemos

TURI 25 METŲ PATYRIMĄ

324 E St., — Boston.

TEL. SOU 1452 — 9419.

Apskaitilavimai ir patarimai dykai

Pechell Shoe Store

JUOZAS PEČIULIS, Savininkas

447 Broadway, So. Boston

Parduodu Overglobe ir kitų šėdir-byčių čėverykus: vyrams, moterims ir vaikams.

Peter's Boston St. Garage

ir Gasoline Station

119 Boston St.,

DORCHESTER

Shop/Tel. Gen. 9296,
Namy — Col. 9057

Vietos 75 karams, taisome maliavojame ir alyvuojame automobilius ir trokus.

Peter Pilvinis, Sav.

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

Mes turim puikų Me-todą nuo Reumatizmo, kurį noriai pasiūsi-me kožnam šio laikraščio skaitytojui, kuris tik pareiklaus. Jei ken-diate skausmą sąn-ruose, jeigu jie mus-tingi, arba labai jau-sūs, jeigu turit kon-tėsti kožnėje oro per-malnoje, stal jums pro-ga išbandyti paprastą, kuris pagelbės lim-tams.

Mes noriai pasiūsim jums PILNĄ Pabėli, 7 dienoms DYKAI ISBAN-DYMOI, ir jeigu norėsite naudoti dingiau, tą galėsite daryti už mažus kaštus. Mes kviečiame jus naudoti tą valstyje 7 dienas DYKAI mūsų kna-tais. Pasiusk savo vardą ir adresą tuojau į
ROSSE PRODUCTS CO. Dept. X-9
2708 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

IVAIRIOS ŽINIOS

Entuziastingas LDS Naujos Anglijos Apskričio Suvažiavimas

Nutarta Steigti Studijų Rateliai
INTERTYPE FONDUI \$310.00
LDS Propagandos Fondui Paskyrė \$80.00

Haverhill, Mass. — Sekmadienį, spalio 23 d., š. m., 1-ma val. po pietų, Gedimino klubo svetainėje, Haverhill, Mass. įvyko LDS Naujos Anglijos Apskričio pusmetinis suvažiavimas. Dalyvavo atstovai iš: LDS Centro, So. Bostono, Montello, Norwood, Worcester, Cambridge, Lowell, So. Worcester, ir Haverhill. Iš Nashua gauta žinių, kad p. Nadzeikos mirė artima giminaitė ir todėl susilaikė nuo atvykimo. P-nui Nadzeikai suvažiavimas išreiškė užuojautą ir visi atstovai sustoję pasimeldė už jo giminaitės vėlę.

Susirinkimą atidarė vietinės LDS 112 kp. vice-pirmininkas p. Amsiejus. Malda atkalbėjo kun. Daunis. Kun. Daunis pasveikino atvykusius visus atstovus į suvažiavimą ir linkėjo laimingos darbuotės bei išnešti gražių nutarimų organizacijos labui.

Susirinkimas pavedė visą darbą vesti apskričio valdybai, būtent, pirmininkas J. Kumpa, vice - pirmininkas A. Zavetskis, sekretorius T. Versickas. Į Mandatų ir Rezoliucijų komisiją išrinkta: A. F. Kneizys, Vincas Kudirka, LDS Garbės Narys; Juozas Smilgys 8 kp. valdybos sekretorius. Taipgi į šią komisiją sutiko įeiti ir kun. Daunis. Maršalka - tvarkdarys - vietinės kuopos narys p. Muzikevičius.

Visiems atstovams buvo suteikta trispalviai kaspinėliai, kurie puošė kiekvieno atstovo krūtinę. Juos segė p-lės havrillietės: Aldona Jankauskaitė ir Genovaitė Venčiūtė.

Perskaitytas protokolas iš pereinamojo suvažiavimo. Išklaušyta raportai iš LDS Seimo, kuriuos išdavė p. Džiaugienė ir p-lė Mažkūnaitė. Raportai buvo gražiai ir turiningai paruošti. Skaitomas referatas: "Dar-

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas bižnierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoja šviežius produktus ir maistui patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLUMBIA 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Sq. Cash Market

POVILAS BALTRUSONAS, Sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

K. Šidlauskas

918 E. BROADWAY,
Tel. SOUTH BOSTON 9367
Pristatau ICE CREAMĄ ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

Profesionalai, bižnierių, pramonininkai, kurie skelbiami "Darbininke" tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbimai "Darbininke".

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS
PO GLOBA MOTINOS ŠV.

Pirmininkė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-Pirm. — Ona Venienė,
311 K St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškievė,

1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale,
Tel. Parkway 0558-V7

Išdėmink — Ona Stanilūnaitė,
105 West 8th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — Ona Mizgirdienė,

1512 Columbia Rd., So. Boston.
Kasos Gl. — Marijona Aukštikalnienė,
111 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėje svetainėje. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES
DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždys,
601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. Albinas P. Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Gineckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Išdėminkas, Andrius Zaleskas,
702 Fifth St., So. Boston, Mass.

Maršalka, Jonas Zalkis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

RUPESTINGUMAS

Alaus Daryme

Duoda

PICKWICK ALE

Pastovų Skoni
Ir Nuolatinį Stiprumą

IŠ KRANO - PARODYK Į KRANĄ
BUTELIUOSE - 12 OUNCE IR PILNOMIS KVORTOMIS

BREWED BY HAFENREFFER & CO., INC., Boston, Massachusetts

BREWERS SINCE 1870

pikniko rengimo komisiją, pasižadėjo išrinkti savo kuopos susirinkime ir vardus prisiusti apskričio valdybai. Taipgi prašyta išrinkti atstovus į rengimo komisiją ir iš tų kuopų kurios suvažiavime negalėjo atvykti ir imti dalyvumą.

Sekantis LDS Naujos Anglijos suvažiavimas nutarta turėti sulig nutarimo Greenfield, Mass., 113 kuopos rezidencijoj. Tuo reikalu apskričio valdyba pasirūpins susižinoti su 113 kp. valdyba.

Darbininkai susirūpino ir bėgančia pilietiška pareiga, kuri ateinančiais balsavimais bus patiekta kiekvienom balsuotojų laisva pasisakymui. Būtent, reikės balsuoti: ar gali vedusios moterys užimti valdžios valstybės darbus? Reikės balsuoti taip ar ne. Susirinkusieji darbininkai savo suvažiavime apsvaistė rado reikalo pasisakyti, kad moterys neturėtų užimti valdiškų darbų.

Tarpe Haverhilliečių pastebėta ir kitų nuosirdžių veikėjų, kaip p. Svirskas, p. Amsiejus, p. Jankauskas, p. Šilanskienė, p. Jakavonienė, p. Muzikevičius ir kiti. Apskričio Pirmininkas baigdamas suvažiavimo darbo programą išreiškė nuosirdžią padėką LDS 112 kuopai ir jos vadams ir atkalbėjęs maldą bendrai su visais atstovais uždarė susirinkimą.

MARIANAPOLIO ŽINIOS

Šiomis dienomis vienas mūsų studentų susilaukė liūdnų žinių — jo tėvas po sunkios operacijos apleido šį pasaulį. Tai buvo A. J. Valantiejus, kun. Valantiejaus brolis. Visi studentai pareiškia Stud. Valantiejui ir kun. Valantiejui nuosirdžios užuojautos.

SEIMAS
Šiais metais Marianapolio Kolegijos Rėmėjų Seimas taip pat įvyksta kolegijos rūmuose, Thompson, Conn., spalio mėn. 30 d., Kristaus Karaliaus šventėje. Lai būna šiais metais vienas iš didžiausių suvažiavimų, kokio kolegija dar nėra mačiusi, juk yra labai daug spęsti svarbių dalykų.

GAUDEAMUS
Dėl uragano atidėtas Gaudeamus įvyks Spalio 31 d. Marianapolio rūmuose. Studentai jau yra gražiai prisiruošę. Kaip tik tą dieną pasitaiko būti "Halloween Night", tai bus daug netikėtų juokų ir špėsu.

VAIDINIMAS
Šiais metais iš anksto jau Meno sekcija susidomėjusi savo metiniu vaidinimu. Šie vaidinimai turės būti geri, nes publika taip gražai parėmė mūsų programą bernai metais, tai šiais metais mes manom jų neapvili. Atvyksime su gražiausiu vaidinimu, kurį esate matę vaidinant lietuvių kalboje: taipgi su komedija, kuri publika iš didelio juoko išmes iš kėdžių. Bronius Rusteika (L. K.)

LINDEN, N. J.

Spalio 30 d. sekmadienį, 7:30 val. vakare įvyksta art. J. Žukauskaitės koncertas gražioje Linrose klubo salėje 800 Roselle St. ties Henry St. Be art. J. Žukauskaitės, koncerte pasirodys p. A. Staniškauskas choras.

— Lietuvos spauda rašo, kad lenkai Kaune savo reikalams statysis didelius rūpūs ir atidarys savo teatrą, į kurį daugiausia kviesis gastroliterius iš Lenkijos.

Lenkai Siūlo Statyti Tiltą Per Merkį

Kaunas — Turimomis žiniomis, Lenkijos užsienio reikalų ministerija siūlydama per Merkį ties Varėną pastatyti naują tiltą. Lenkai prašo mūsų atitinkamas įstaigas atsiųsti vietą inžinierius, kurie kartu su lenkų inžinieriais nustatytų, kurioje vietoje tiltas turėtų būti statomas.

Latvis Išrado Aliejų, Kuris Gydo Iperito Žaizdas

Ryga — Rygos universiteto docentas Darzinis jau ilgesnį laiką tyrinėja destiliacinių mineralinių aliejų panaudojimą tuberkuliozui gydyti. Darzinis ilgesnį laiką išbuvo Paryžiuje, kur dirbo Pasteuro instituto tuberkuliozės skyriuje. Jám sugrįžus, dabar pirmojoje Rygos miesto ligoninėje ir dviejose didelėse sanatorijose ypatinai sunkiais tuberkuliozės atvejais vartojamas mineralinis aliejus. Tyrinėtojas žada apie šiu metų Kalėdas paskelbti savo darbų rezultatus.

Aliejų iš pušų gaminanti bendrovė "Mersrags" šiomis dienomis painformavo spaudos atstovus, kurie buvo pakviesti apžiūrėti įmonės, kad jos gaminamas aliejus savo sudėtimi šiek tiek skiriasi nuo aliejaus, gaminamo Amerikoje, Prancūzijoje ir Sovietų Sąjungoje. Tos firmos gaminamas iš pušių aliejus turįs ir gydomų ypatybių. Neseniai su juo buvo padaryti sensacingi mėginimai, parodė, kad jis gali būti sėkmingai vartojamas gydyti žaizdomis nuo iperito.

Žinios Iš Lietuvos

— Seredžiuje policija su laikė komunistų partijai priklausiusį H. Mazinterį.
— Nuo spalio 1 d. įvestas telefono susisiekimasis su

Turkija. Už pasikalbėjimus dienos metu imama 12,30 Lt už minutę ir 7,38 Lt nakties metu.

— Prašo pašalpos 600 ūkininkų, nukentėjusių nuo audrų. Vidutiniškai kasmet tie nuostoliai siekia apie 900.000 Lt. Didžiausia audra buvo liepos 2 d. Rytų Lietuvoje.

Vajaus Garbės Savaitė LRKSA Mass. Kuopų

Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje Centro nuskirta Vajaus Garbės Savaitė Massachusetts valstybėje kuopoms jau čia pat, prasidės šio mėnesio 24 dieną ir baigsis 31 dieną. Susivienymo Centro pareidavimu yra, kad laike šios savaitės Massachusetts valstybės rybose kuopos, jų valdybos, veikėjai ir organizatoriai parodytų ypatingą pasidarbavimą naujų narių gavimui. Taigi, Vajaus Garbės Savaitės tikslas yra pilnai aiškus ir nėra reikalo apie tai plačiau komentuoti, aiškinti. Kuopoms, jų valdyboms, veikėjams ir organizatoriams lieka tik vienas dalykas išpildymui, būtent: pasiūvesti mūsų Susivienymo labai nors trumpam laikui ir stoti į darbą prirašymui naujų narių. Pasirinkime ir panaudokime būdus, kurie yra mums lengviausia prieinami. Vienas iš praktiškiausių ir naudingiausių būdų yra: eiti į stubas ir aiškinti naudingumą tapti mūsų Susivienymo nariais. Šį būdą vartoja ir komercinės apdraudos kompanijos. Todėl kiekvienos kuopos veikėjai — organizatoriai turėtų aplankyti savo kolonijoje kiekvieno lietuvių kataliko stubą ir išaiškinti naudingumą priklausyti prie mūsų Susivienymo.

Todėl, šiuo metu nuolankiai kviečiu visas Massachusetts valstybėje kuopas, jų valdybas, veikėjus ir organizatorius į prakilimą ir naudingą darbą — prirašymui naujų narių į skaitlingiausią ir tvirčiausią lietuvių katalikų fraternalę organizaciją, LRKSA, K. A. Venčius, Mass. Apskr. Pirm.

Naujos Raudondvario Bažnyčios Konsekracija

Spalio m. 3 d. J. E. J. Skvireckas, Kauno Arkivyskupas pakonsekrovė naują mūrą bažnyčią Raudondvary. 1915 m. rusų karo vadovybė susprogdino menišką Raudondvario bažnyčią, grovų Tiškevičių lėšomis pastatytą. Skaudu buvo raudondvariečiams žiūrėti į bažnyčios griūvėsius. Visų tų grožybių kruvos skurdžiai stūksojo iki 1928 metų. Atvyksta į Raudondvarį kun. Stanislovas Irtmanas, ir nedelsdamas ima raginti parapijiečius statyti naują mūrą bažnyčią. Kunigo Irtmano balso paklausos raudondvariečiai ir, it skruzdės pradeda raustis po griūvėsiais, o 1929 m. pradeda statyti naują bažnyčią. Kuris ir pastato 1930 V. D. metais. Nuo 1930 m. iki 1938 metų kun. Irtmanas rūpestingai bažnyčios stylių išlygina ir išpuošia kaip iš oro taip ir iš vidaus.

Katalikiškosios Akcijos Kursai Kunigams

1939 m. sausio 2, 3, 4 ir 5 d. numatyta Panevėžyje kunigams katalikiškosios akcijos kursai, kur bus nagrinėjama teoretiškai ir praktiškai katalikiškosios akcijos klausimai. Tarp tose vietose buvo patepta prelegentų numatyti žymūs kat. akcijos žinovai.

Vaitkevičius | Brazilija

Pasikėsintojas prieš atspulsk. Rusteiką, Vaitkevičius, kuris paleistas iš kalinimo, dabar išvyksta į Braziliją.

CREMO ALE

Padarytas Tam, Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausio miežių ir tinkamai įsendintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00 Amerikijoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsienyje metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsienyje 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680.

Blucheris Likviduotas

Pastarieji įvykiai žymiai atskleidė Rusijos silpnębę. Kur kur, bet Čekoslovakijos krizėje buvo manoma, kad sovietai šoks muštis su Hitleriu, nes čekai buvo padarę su rusais tamprią apsigynimo sutartį. Tačiau sovietai nė pirštu nepajudino savo talkininkus apginti. Padarė tik bejėgišką pasiteisinimo mostą: girdi, jei prancūzai stos ginti čekus, tai ir sovietai gins, bet kadangi prancūzai čekus pardavė, tai... mes nors iškoliosime Lindbergą už ką jis taip išgyrė vokiečių oro laivyną, o rusiškąji nupeikė. Taigi už visą čekų nelaimę atsakomings esąs Lindbergas, nes jis nugalėjo Angliją, per daug jau išgyrėdamas vokiečių oro pajėgas.

Suprantama, sovietams pikta. Bet juk buvo galima paneigti Lindbergo pareiškimą ne žodžiais, o faktais, vadinasi, pulti Hitlerį ir tuomi įrodyti sovietų lėktuvų viršenybę. Tačiau sovietai neišdrįso ir tiesiog negalėjo to padaryti. Jų armijoj viešpatuoja tokia padvasia kaip ir komunistų partijoj — amžina neistikimybė Stalinui. Kaip partija dažnai valoma nuo nepageidaujamų elementų, taip ir raudonoji armija valymo reikalinga. Dabar štai kokie dalykai pradeda aiškėti.

Rusų su japonais susirėmimas ties Changfukengu pastebėta, kad sovietų spauda kažkaip keistai nutylėjo apie "raudonąjį Napoleoną", rusų maršalą Vasilijų Blucherį. Jis, kaip žinome, buvo vyriausias rusų armijos vadas Sibire. Užsienų spauda daug spėjo, ko kokią rolę suvaidins Blucheris, ištikus karui su japonais, o sovietų spauda apie jį nė žodžio. Kas tai būtų? Bet štai japonų laikraštis Domei paskelbė, kad Blucheris areštuotas. Ta žinia buvo išversta į rusų kalbą. GPU agentai vertikę rusę įmetė į kalėjimą. Tada japonų laikraštis pagarsino, kad Blucheris ne tik areštuotas, bet ir nusižudė. Kiek tame tiesos, kol kas nežinia, bet yra faktas, kad daug generolų iš Blucherio armijos buvo likviduoti. Kitas faktas: Čekoslovakijos krizio metu vyriausias sovietų kariuomenės vadas Vorosilov buvo ne Maskvoj, o Sibire, užimtas raudonosios armijos valymu. Tad apie pagalbą čekams negalėjo būti nė kalbos.

Rusija, komunistinio vėžio suėsta, neturi reikšmės pasaulio politikoj. Šiandie nieks su ja nesiskaito. K.

METINĖS ŠKOTIJOS TRE TININKŲ PAMALDOS CARFINO GROTOJE, ŠKOTIJOJE

Garsioji Carfino Grota Škotijoje, tikintiesiems Škotijos katalikams, daugeliu atžvilgių, reiškia veiką patį, ką ir Prancūzijos katalikams Liurdas. Ir čia taip kaip ir Liurde, veik kiekvieną sekmadienį (o kai kuomet ir vidury savaitės!), iš visų artimų ir tolimiausių įvairių Škotijos vietų, viena paskui antrą, atkeliauja įvairios ekskursijos ar bent šiaip žymenės tikinčiųjų katalikų didelės ar mažesnės grupės, priklausančios įvairioms brolijoms ar tikybinėms katalikų organizacijoms. Šių visų čia apsilankančiųjų organizuotų ar paskirų maldininkų tikslas, yra tas pats, kaip ir Liurde: — Nuoširdžiai pagarbinti Šv. P. Mariją Nekaltai Pradėtą ir per jos galingą užtariamą, sau įvairių reikalingų malonių nuo V. Dievo išprašyti.

Sekmadienį, 18 d. rugsėjo, iš visos Škotijos Carfino Groto susirinko visi Trečiojo Šv. Pranciškaus Ordino broliai ir seselės Tretininkai, kad bendrai visi apvaikščiūtų ir atšvęstų metinę savo šventę, kurią kasmet jie šioje Grotoje švenčia. Šioje šventėje

— "Brangūs broliai ir seselės tretininkai! Baisu ir skaudu darosi matant, kaip daugelis krikščionių šioje, ir visose kitose šalyse, baisiai įžeidžia ir išniekina Dievą, kuris juos sutvėrė. V. Dievas tiekia jiems begalinę savo meilę, o jie sviedžia Dievui begalinę savo neapykantą. Tretininkai suvienyti yra nusistatę kultivuoti Kristaus dirvonus žemėje, su gailestingumu ir meilės įrankiais, kai šv. Pranciškus Assyzietis Serafiškasis, kad yra daręs. Jie tiekia Dievui savo meilę, atlyginimui už visokią neapykantą ir įžeidimus, V. Dievui padaromus skaitlingų jo priešu".

BEDIEVIŲ NEAPYKANTA

Kai procesija pabaigė savo eiseną ir visi sustojo šv. Pranciškaus Assyziečio ir šv. Jono Bosko Aikštėje, — Tėvas Hilaras O.F.M. iš šv. Pranciškaus parapijos Glasgowe, stovėdamas palei didžiąją šv. Jono Bosko statulą, maždaug šio kio turinio pasakė išpūdingą pamokslą:

— "Labai malonu matyti tokią daugybę brolių ir seselių Trečiojo šv. Pranciškaus ordino čia susirinkusių, atiduoti Dievui garbę, šioje šv. P. Marijos Šventovėje. Mes visi čia susirinkome, pagarbinti V. Dievą ir pareikšti savo visišką ištikimybę Jo įsteigta Bažnyčiai, kuriai per ilgiausius metų metus, nuo pat pradžios rodome tą patį paklusnumą ir uolumą krikščioniškųjų savo pareigų atlikime. Pranciškoni Tretininkai, kurie savo regulą pilnai užlaiko, tame dalyke gali būti geru pavyzdžiu visiems, kaip reikia Dievui tarnauti. Tretininkai ir daugelis kitų, tiesa, čia susirinko atiduoti Dievui garbę ir pagarbinti Šv. Jo Motiną Mariją. Bet kiek kongresų ir įvairių susirinkimų šiandien visame pasauly daro įvairūs bedieviai, kurie su šetonisku įtūžimu bei neapykanta sukiulo prieš Dievą, ir įvairiausiais būdais stengiasi prazudyti žmonių sielas, kurias Kristus Brangiausiajojo Savo krauju, taip brangiai ant Kalvarijos kalno, ant kryžiaus mirdamas, atpirko! Bedieviai labai norėtų matyti mirštantį jų rankose paskutinį žemėje kunigą, — Jėzus Kristaus paliktą vietininką, kad tik greičiau sugriovus Jėzus Kristaus šioje žemėje įsteigtą Bažnyčią. Mes visi čia susirinkome, kad savo maldomis ir prašymais, užgesintume Dievo rūstybės ugnį šiems menkiems sutvėrimams. Dievas nori, kad nė viena siela, kurią Jis atpirko nepražūtų. O tai todėl, kad lygiai dėl visų žmonių. Jis mirė ant kryžiaus. Tretininkų visų pareiga, karštai Dievą ir Jo Nekaltai Pradėtą Motiną — Mariją, kad ji išmeltų nuo savo Sūnaus reikalingą malonę, permainingi Kristaus priešams ir padaryti juos mylimais tėvynainiais, jos Dieviškojo Sūnaus. Vienoje didžiųjų Encyklikų, Šv. Tėvas kalba apie tai, kad pataisyti šių dienų sugedusią žmonių, yra tik vienas vaistas: — Atgaila ir malda. Šv. Pranciškus Serafiškasis tretininkams pirmiausia šitą vaistą su-rado ir pritaikė, kuris vė-

KITATAUCIAI JUNG TINESE VALSTYBĖSE

Bet čia mes neturime "mažumų problemų", kurie taip sujudina Europos šalis.

Kada buvo padarytas pastutinis cenzas 1930 m. Jung. Valstybėse gyveno net 6,800,000 vokiečių, tai svetimos kilmės ir jų Amerikoje gimę vaikai, tai du syk tiek vokiečių kiek tuom laiku gyveno Čekoslovakijoje. Dar kitas milijonas, vokiško kraujo paejo iš Austrijos, kuri šalis nelabai seniai tapo dalis Vokiško "Reicho". 4,500 italų, 3,389,000 žydų, 3,300,000 lenkų, 3,100,000 skandinavų, 3,100,000 airiško gimimo ar paėjimo, 1,301,000 čekų, ir daugybę kitų mažumų gyveno šioje šalyje.

1,765,000 žydų gyvena New Yorke, svetimos kilmės skandinavų Chicagoje buvo 100,000; 66,000 lenkų, 28,000 italų San Francisco mieste; 27,000 graikų New Yorke; 19,000 vengrų Clevelande, ir daugiausia kaip 18,000 vokiečių Los Angeles mieste. Ir vis tiek šita šalis neturi "mažumų problemų", kurie grąsintų šalies tautiškam gyvenimui.

Iš 14,000,000 svetimos kilmės, daugiau kaip 60% naturalizuoti Jung. Valstybių piliečiai, ir daugybė liekamų jau išsiėmė pirmas popieras.

28,000,000 vaikų imigrantų, kurie gimė čia yra čiongimė Amerikos piliečiai ir nėra skirtumo tarpe jų ir "senos linijos" amerikiečių.

Nuo atvykimo pirmųjų pionierių iš Europos iš visur žmonės priėmė į šią šali. 25 m. po įsteigimo Naujo Amsterdamo net 18 kalbų kalbama mažame mieste prie Hudson upės.

Maži būreliai lenkų, vo-

liau kelių paėliui popiežių buvo patvirtintas. Jei gi liau paegzaminuosime Trečiąją šv. Pranciškaus Ordiną, — tai veikiai pamatysime, kad visas jo fundamentas, kaip tik ir remiasi vien atgaila ir malda. Pasaulis vien tik dėl to bijosi atgailos ir nori ją iš savo tarpo pašalinti, kad tuo galėtų paslėpti prieš Dievą savo menkumą. Laimingiausi yra tie žmonės, kurie iš šio menko ir nuodomingo pasaulio kelia savo mintis sujungę su malda prieš Dievą. Dabar, tiesa, jie verkia ir kenčia; tačiau už tai amžinai džiaugsis! Didžiausia laimė, kokia gali būti žmogui čia, žemėje, — yra susivienijimas su Dievu. Šv. Pranciškus Serafiškasis, kuris buvo linksmiausias ir laimingiausias pasauly žmogus, labai gerai šitą suprato ir vykdė. Kai jis visa, kas tik pasauliui yra miela, visiškai ap-leido, — atmetė ir visa savo širdimi pamylėjo Dievą, — Dievas tiek jį jau čia šioje žemėje, išaukštino, kad penkiomis švenčiausiojo Savo Sūnaus — Jėzaus Kristaus Žaidzdomis pažymėjo!"

Po pamokslui įvyko čia pat palaiminimas su Šv. Sakramentu, per kurį vėl lietūs pradėjo lyti, o po pusvalandžio, Šv. Teresės Lisioux, iškilmingas rožių pašventinimas, su suteiktu joms Šv. Tėvo Palaiminimu.

J. Butkevičius.

kiečių, graikų ir armenų atvyko į Kolonijališką Virginiją. Švedai ir finai įsteigė pirmas apsigyvenimo vietas Delaware. Žydai jau gyveno kolonijališkame New Yorke, Rhode Island, Maryland, Pennsylvanijoje. Tik per trumpą laiką tikėjimais ir tautiški nesupratimai plėtojosi ir juos patys žmonės su savim atsi-vežė.

Nepriklausomybės Pareiškimas, kuris pažymi pradžią suvienytos Amerikos tautos, aiškiai nustatė, jog visi žmonės sutverti lygūs.

Jung. Valstybių Konstitucija išvertė tuos pareiškimus į šalies pamatinius įstatymus. Valstybių konstitucijos taipgi pareiškė, kad visi žmonės, nepaisant gimimo vietos, tautos, arba tikėjimo, yra lygūs.

Tik spalva darė skirtumą per ilgą laiką. Baltieji nepripažino juodukų. Bet ir tas skirtumas panaikintas 1861 m. Ir Indijonai tik galėjo tapti piliečiais 1924 m.

Vienas Balsuotojas Iš Kiekvieno Aštuonių Yra Svetimtautis

Atėmimas pilietiškių teisių ir kitų teisių nuo "mažumų" pradėjo visokias "mažumų" problemas Europoje.

Jung. Valstybėse apie 8,000,000 piliečių svetimos kilmės yra būsimieji balsuotojai. Čia turime svetimos kilmės atstovų Kongrese ir valstybių legislaturose. Tik vieną garbės vietą svetimtautis negali laikyti Jung. Valstybėse, tai yra prezidento. Bet tą vietą gali laikyti sūnus imigranto, jeigu gimęs šioje šalyje. Dvieju prezidentinių kandidatų tėvai gimė svetimos šalyse. Laiks nuo laiko pasiūlymai duoti Kongresui apbružiuoti, sulaukyti arba sukontroliuoti ateivius, bet didžiuliam žmonių vis pripažįsta teisę svetimos kilmės žmonių vesti savo gyvenimą, užlaikyti savo kalbą ir tradicijas. Jie gerai žino, kad naujai atvykusieji tradicijos galų gale taps dalis paprasto amerikoniško paveldėjimo.

Šiuo laiku svetimos kilmės žmonės Jung. Val. turi 1,050 laikraščių net 32 kalbose. Jie taipgi turi savo organizacijas, pašalpinės, apšvietos ir kitokias. Amerikos mažumų problemos guli ekonomikoje dirvoje. Bet tą problemą visa tauta bando išrišti visų pastangomis.

K.V.C. Studijos Ir Konferencija

Kaunas — KVC visuotinė konferencija įvyksta gruodžio 13, 14 ir 15 d. Pirmosiomis dviem dienomis bus studijos, kur nagrinės gyvosios dvasios klausimus, kurie galės prisidėti prie sugyvinimo ir suaktualinimo krikščioniškojo gyvenimo. Numatyti žymūs prelegentai, k. a.: prof. Dr. St. Šalkauskis, kun. Dr. L. Lūkašūnas, kun. St. Yla, kan. V. Butvilas ir kt. Paskutinę dieną (XII. 15) įvyks KVC konferencija apsvaistinti einamiesiems reikalams.

! Kovą Su Egoizmu

Mylėti save yra įgimtas įstatymas. Visagalis Kūrėjas įdiegė į gyvų padarinių prigimtį palinkimą rūpintis savo būviu, gintis nuo pavoja. Kai vėjas neša smėlį į mūsų akis, tai akių vokai prieš mūsų norą merkiiasi — nori apsaugoti akį nuo suteršimo. Tai vienas mažas pavyzdys to mūmsey įgimto savisaugos instinkto. Tas savisaugos polinkis įvairiausiais būdais reiškiasi augaluose, gyvuliuose. Apie tai gamtininkai yra prirašę storų knygų.

Zmoguje, be grynai medžiaginio pobūdžio savisaugos judesių, glūdi aukštesni palinkimai. Sąmoningai siekiame laimės, džiaugsmo; sąmoningai vengiame tokių dalykų, kuriuos laikome sau nelaimę ar blogybę. Toks sąmoningas savimi rūpinimasis yra daugiau negu savisaugos instinktas — yra tai savęs meilė. Mylėti save nėra egoizmas, bet įgimta, Dievo mums uždėta pareiga.

1. Savęs Meilė Turi Atsižvelgti Į Dievą

Mylėk save, rūpinkis įsigyti viso to, kas yra gera, kas patikrina laimę! Bet nereikia pamiršti, kad ne visos gėrybės yra lygios vertės. Žaismas, sportas, geras butas — gėrybės. Sveikata, jėga, sotus ir sveikas maistas taip pat yra vertybės. Kapitalas, žemė ar kitoks turtas, geras vardas žmonėse panašiai yra gėrybės. Išsilavinimas, išsimokslinimas, geras būdas, kuklumas, teisingumas, kiekviena dorybė, Dievo malonė, kurią gauname per sakramentus, ir, pagaliau, patsai Dievas yra gėrybė. Pagal sugebėjimus ir reikalą prie tų gėrybių turime teisį.

Bet neturime pamiršti, kad tos gėrybės ne visos yra lygios vertės. Todėl nevalia dėl jų visų su lygiu rūpestingumu kovoti, vienodai jomis naudotis, lygiai jas vertinti. Vertingenis yra dalykas elgtis padoriai ir teisingai, negu didinti savo turtus; daugiau reiškia kuklumas, negu šokis ar negražus rūbas; daugiau vertas geras vardas, negu geras valgis. Virš tų visų vertybių stovi Dievas, kurs yra visokios laimės ir visokių gėrybių šaltinis.

Tad mylėk save, stenkis įsigyti sau reikalingų gėrybių, bet, jį siekdamas ir jomis naudodamasis, laikykis tvarkos: žemiškų dalykų nestatyk aukščiau už vertingenesius; nestatyk turto aukščiau už sielos išganyką, kūno malonumų už šventą gyvenimą; svarbiausia — niekad nepamesk Dievo.

2. Savęs Meilė Laikosi Dievo Įsakymų Ir Gėrybėmis Naudojasi Saikingai

Mūsų julsės, geiduliai akiai trokšta to, kas juos tenkina, nors ir reiktų sulaužyti kito teisės. Labai lengva ieškant sau gėrybių išklysti iš teisingo kelio. Dievo įsakymai yra mums taisyklė, kaip turime elgtis, kad mūsų savęs meilė būtų tvarkinga.

Mylėk save — rūpinkis įsigyti visokių gėrybių, naudokis jomis, bet visados atsimink, jog kas kita yra Dievas ir kas kita — kūriniai. Dievas yra gėrio, laimės ir grožio pilnybė. Jis vienas tegali mums suteikti pilną laimę. Visa šalia Dievo — tai Dievo grožio trupinėlis. Joks kūrinys negali mums duoti daugiau, negu iš Dievo valios turi. Pagal Dievo valią visi kūriniai yra tik priemonės ir pagalba, kad galėtumėm prisitarti prie savo Kūrėjo. Iš čia protinga savęs meilė elgiasi pagal šv. Ignaco nurodymą: "Tiek vartok žemiškų gėrybių, kiek jos tau padeda save išganyti ir prisitarti prie Dievo".

Štai turi tris protingas savęs meilės savybes: 1) pirmiausia, ne savąjį "aš", bet Dievą turi prieš akis; 2) protinga savęs meilė veikia pagal Dievo valią, pareiškia jo įsakymuose; 3) turėdami Dievą prieš akis, tiek tenaudojame žemiškų gėrybių, kiek jos mus artina prie dangaus.

3. Egoizmas

Egoizmas, arba savimeilė, yra mylėjimas savęs, nepaisant Dievo. Ne Dievas yra egoisto gyvenimo centras, bet savasis jo "aš". Iš čia yra kilęs ir jo vardas, nes lotynų kalba ego reiškia "aš", o ne Dievas yra tokio žmogaus gyvenimo tikslas ir veikimo akstinas. Kas yra "tu", ar "jis", apie tai egoistas negalvoja. Labiausiai jis negali suprasti, kas yra Dievas, kuriam gyvename visame kame reikia pasiduoti. Zmogus, atitrūkęs nuo Dievo, pamato savo silpnumą. Tai nujausdamas, egoistas savąjį "aš" nori išplėsti į visas gėrybes, kurios turi arba gali turėti, — viską nori į save įkūnyti ir sutapdinti su savimu.

Prancūzijos karalius Liudvikas XIV sakydavo: "Valstybė — tai aš". Panašiai kalba egoistas. Kapitalistas pasakys: mano kapitalai — tai aš; palaidūnas saks: malonumas — tai aš; egoistas valdininkas: valdžia — tai aš.

Tokia tai yra egoizmo dvasia. Egoisto "aš" išauga į stabą, kuriam aukojama turtai, patogumai, pasipuošimai, aukštos vietos, pramogos, valdžia ir tt. Jam atrodo, kad dėl jo visa tai yra sutverta. Vargas tam, kas drįsta prie tų gėrybių pastoti kelią! Egoistas net ir tada, kai daro labdaringą darbą, tik save turi prieš akis.

Kai Paryžiuje buvo statoma Šv. Jėzaus Širdies bažnyčia, atėjo pas statybos vedėją viena ponis ir pareiškė, kad ji padengsianti visas statybos išlaidas, jei jos pavardė būsianti išrašyta ant bažnyčios sienos. Kunigas atsakė, kad su šitokia sąlyga jis aukos negalijs priimti, nes ši bažnyčia statoma visų prancūzų katali-

(Tęsinys 5 pusl.)

I Kovą Su Egoizmu

(Pradžia 4 pusl.)

kų aukomis. Aukotojai nebūsią išvardijami. Norėdama padaryti milijoninę auką, ta ponija ne Dievo garbės ieškojo, bet savo "aš". Atsisveikino su kunigu, pasilikdama milijonus sau.

Ar šių dienų labdarybės baltai ir vakarėliai nėra po labdarybės kauke paslėptas egoizmas? Šitokia "šokančioji labdarybė" kad ir duoda pelno, bet joje yra kažkas neskanaus. Ar nemalonu, kad žmonės pasilinksmina? Ne! Pasilinksminti yra žmogaus teisė. Tačiau nemalonu yra besilinksminančiųjų egoizmas. Ar žmogus savo pramogą pamatuoti svetimu skurdu? Deja, egoizmas ir svetimo vargo proga nori linksmitis, šokti, gardžiai pavalgyti, atsigerti.

a) Egoizmas nežiūri Dievo įsakymų. Kai žmogus tik save mato ir iš savęs padaro dievaitį, paprastai, pamirštas tikrasis Dievas ir jo valia. Dievo įsakymai iš žmogaus reikalauja atsisakymo nuo vieno kito malonumo. Tokia auką yra neįmanoma egoistui, kuris save laiko visako pradžia ir pabaiga.

Kai žmogus neatsižvelgia į Dievo valią, tai jis taip pat nesiskaito ir su žmonėmis. Svetimas turtas yra jo negerbiamas. Jis gyvena tik sau, tik sau tarnauja; turis krauna, nežiūrėdamas, ar dėl to bus kam nors skriauda, ar ne. Nuskriaus žmogų, padarys jam nuostolių ir po to ramiai pasakys: "Girdi, nebuvo kitos išeities, — kas nors turėjo nukentėti. Paikas buvo, kad davėsi apgaunamas". Vyras — egoistas be pagarbos elgiasi su savo žmona; neatsižvelgia į jos teises, į jos švelnumą, pagaliau į jos sveikatą. Tėvas egoistas nesirūpina savo vaikais. Kai egoistas pakliūva į valdišką vietą, su savo pavaldiniais elgiasi kaip su šiaip daiktais. Egoistas valdovas pasidaro savo piliečių engėjas.

b) Egoizmas, kurį pagimdė materialinė pasaulėžiūra. Mūsų laikais egoizmas pasidarė praktiška pasaulėžiūra, kuri iš žmonių gyvenimo šalina Dievą ir jo nustatytą tvarką. Materializmas nieko aukštesnio nepripažįsta, — nei Dievo, nei sielos, nei tikybos, nei pomirtinio gyvenimo, — bet laiko tikrybę tik tai, ką akis mato, ranka paliečia, ką nervai gali pajusti. Tas materializmas yra supelėjusi filosofinė teorija (mokslas), dėsnių, sąvokos. Bet kai pagal tas sąvokas pradeda gyventi, išeina dabartinis egoizmas.

Kai žmonės pašalina Dievą, atmeta jo teises, kas jiems daugiau bėpalioka, jei ne savasis "aš"? To savo "aš" patenkinimas pasidaro gyvenimo tikslas. Jau ne taip svarbu, kaip tas "aš" dievinamas, — ar individuališkai atskiriame asmenyje, ar kolektyviškai partijoje, luome, valstybėje.

Nesakome, kad materializmas tesukūrė žmogaus prigimtyje egoistinius palinkimus. Egoizmas tai natūralus netvarkingų geidulių vaisius. Bet virš aklių geidulių stovi Dievo teisė, kuri deda žmogaus prigimčiai varžtus. Sąžinė, kaip koks sargas, nuolat budi ir primena žmogui pareigą save valdyti. O kai žmogus pasielgia prieš Dievo įsakymus, sąžinė šaukia: blogai padarė! Tad, kad žmogus pripažįsta Dievą, tol žmogaus egoizmas jo sąžinės yra nuolat malšinamas. Bet kai žmogus įsikala sau į galvą klaidingą mintį, kad Dievo nėra, tada egoizmas pasireiškia visoje savo galybėje.

Iš materializmo gimė negailestingas darbininkų engėjas — kapitalizmas. Prieš pastarojo egoizmą sukilo minių reakcija (pasipriešinimas). Bet, deja, tas pasipriešinimas pagrįstas ta pačia materialistine pasaulėžiūra. Komunistiškas kolektyvas yra tas pats egoizmas. Vargšas yra darbininkas, pakliuvęs į egoisto kapitalisto rankas; tačiau dar didesnis vargšas yra darbininkas komunistiniame kolektyve, kuriam turi paaukoti jėgas, gabumus, darbą, laisvę! Juk komunizme asmuo yra niekas, kolektyvas — viskas.

Komunistiškas kolektyvas yra dvejetainis: vienas popierių akių mulinimui, kitas — gyvenime. Pirmasis gražiais žodžiais kalba apie rojų, apie proletariato laimę ir laisvę; antrąjį matome Rusijoje. Sauja valdančių komunistų, kurie ir tarp savęs rieja kaip šunės, gerai valgo, ištaigingai gyvena, pramogauja, kaip ir visi kapitalistai, ir begėdiškai šaukia: tegyvuoja proletariatas!

Bet tas proletariatas badauja, priverstas dirba kartais keliolika valandų, kaip vergas, pririštas prie mašinos, fabriko, kasyklos, dirbtuvės, kolchozo. Kuogi ištikrųjų yra anas kolektyvas, kurs žadėjo išlaisvinti darbininką iš kapitalizmo vergijos? Juk tai pats žiaurus saujelės valdovų egoizmas (skaityk: Rachmanova,

Naujų žmonių fabrikas, Kravčenko, Stovykla prie Baltųjų jūrų).

Taip jau yra gyvenime, kad ten, kur žmogiškasis "aš" keliama, kur tas "aš" nebesiskaito su Dievu, ten įsivyrąja žiaurus egoizmas. Vieną kartą jis prisidengia viena kauke, kitą — kita.

c) Materialistinis egoizmas griaua bendruomeninį sugyvenimą. Materialistinis egoizmas, ar jis bus visagalis kapitalizmas, ar despotiškas komunistiškas kolektyvizmas, griaua bendruomeninį sugyvenimą.

KAS YRA BENDRUOMENĖ? Bendruomenė nėra tai masė žmonių, gyvenančių viename žemės plote. Gauja vilkų, gyvenančių viename miške, nesudaro bendruomenės. Bendruomenė tai tūkstančiai, milijonai žmonių, gyvenančių bendrumoje. Bendromis pastangomis visų yra siekiamas bendras tikslas. Bendros yra parenkamos priemonės siekti bendrajai tikslui. Bendrai yra laikomasi visiems privalomų įstatymų; visų nešamos pareigos ir atsakomybė už save ir visumą. Bendruomenėje be savojo "aš" yra ir "tu"; ten "aš" ir "tu" susipina į vieną "mes".

Nors bendruomenėje "aš" pasilaiko savo įgimtąsias teises ir niekad negali išnykti visumos naudai, tačiau šalia jo stovi — "tu", šalia "mano" stovi "tavo"; greta "mano" ir "tavo" yra "mūsų".

Iš čia matome, kad komunistiškas kolektyvizmas nėra bendras laisvų žmonių sugyvenimas, arba bendruomenė, bet pasigailėjimo verta minia be savo vertės pajautimo, be asmeniškų laisvės. Kiekvienas žmogus turi įgimtą teisę, kurių niekas, nenusikaltęs teisingumi, neturi teisės laužyti. Komunistinis kolektyvas reikalauja visiško atsidavimo jam.

Bendruomenė griauinama, kai ją prispaudžia pavienių asmenų kapitalizmas. Saujelė kapitalistų suima į savo rankas daugybę materialinių gėrybių, o milijonai gyvena skurde. Kai įsiviešpatauja gyvenime dėsnių, kad žmogus tiek tevertas, kiek sveria jo auksas, tada sunku kalbėti apie bendruomeninį sugyvenimą.

"Aš" bendruomenėje nežūsta, bet negali išaugti iki dievuko laipsnio, nes bendruomenėje "aš" turi savo neliečiamas teises, taip pat ir pareigas visumos atžvilgiu. Asmuo turi mokėti pasiaukoti dėl visumos. Bet auka ir egoizmas negali sutapti. Nesistebėkime, jog pasaulyje yra tiek netvarkos, tiek karų ir kovų, tiek neteisybės, nes viskas jame yra paremta egoizmu, — ar tai pavienių žmonių, ar tai grupių, ar tai valstybių.

Prieš šitą žiaurų egoizmą tenka statyti socialinę Kristaus meilę.

4. Socialinė Kristaus Meilė

Socialinė Kristaus meilė yra kažkas daugiau, negu simpatija ar užuojauta žmonėms jų nelaimėje; daugiau, negu draugiški santykiai su artimais. Masonų brolybėse, socialistų lygybėse ir komunistų diktatūrose gyvena žiaurus egoizmas. O simpatijos ir draugiški santykiai su kitais egoizmu neprieštarauja, nes egoistai nėra visiškai vienišai. Jie taip pat turi santykių su kitais.

Krikščioniškoji socialinė meilė yra kažkas daugiau, negu įgimta žmonių meilė. Įgimta meilė sako: Mylėk artimą, kaip patsai save! Bet ji dar neuždeda pareigos stengtis, kad kiti vienas kitą mylėtų.

Socialinė meilė rūpinasi, kad visi vienas kitą mylėtų. Kristus savo pasekėjams yra įsakęs: "Aš jums duodu naują įsakymą mylėti vienas kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs vienas kitą mylėtumėte" (Jon. 13, 34). Tokia tarpusavio meilė ir rūpestis, kad visi vienas kitą mylėtų, tai aukščiausiojo laipsnio artimo meilė.

Šeimyninė meilė yra tipiška socialinė meilė. Motina ne tik tai kad myli vaikus, bet ir nori būti jų mylima. Brolis ne tik tai kad myli seserį, bet nori, kad būtų jos mylimas. Visiems šeimos nariams rūpi, kad vienas kitą mylėtų. Čia ir glūdi visos šeimyninės meilės grožis. Ar tokioje šeimoje, kur visi nariai vienas kitą myli, neviešpatauja džiaugsmas ir ramybė?

Jėzų Kristuje visi sudarome taip pat vieną šeimą, šeimą aukštesnę už kraujo ryšius — dievišką šeimą. Būdami Dievo vaikai, turime Kristaus įsakytą socialinę meilę.

5. Egoizmą Nugalės Socialinė Kristaus Meilė

Egoizmo nugalėjimas — tai krikščioniškos meilės galybė. Egoizme, kurs išauga iš materialistinės pasaulėžiūros, žmogiškasis "aš" yra visako centras.

Materialistiniame egoizme priešinga yra socialinė Kristaus meilė. Čia praktiškai viskas sukasi apie Dievą. Nors socialinė meilė betarpiškai krypta į žmones, tačiau per žmones siekia Dievą, nes Dievas yra jos pagrindas ir taisyklė. Be Dievo šitoji meilė yra neįmanoma, nes jai stinging pamato.

Dievas mūsų artimuose gyvena ir nori būti mylimas žmonėse. Taigi tuo būdu mūsų gyvenimo centru pasidaro mūsų artimas, kuriame gyvena Dievas. Iš čia seka, kad ne tik tai turime artimą mylėti, bet mums lygiai turi rūpėti, kad jis mus ir kitus mylėtų. Kristaus bendruomenėje nėra trijų meilių: savęs, artimo ir Dievo, bet tėra viena Kristaus meilė, jungianti savyje ir mūsų "aš" ir artimus ir Dievą. Iš savo pusės visa turime daryti, kad nekirstytume Kristaus meilės. Juk tėra tik vienas Kristus, ar jis bus Tėvo garbėje, ar Švč. Sakramente, ar mūsų artimuose. Yra tik kiti jo būvimo būdai, bet jis pats pasilieka tas pats.

Toje meilėje mūsų "aš" nežus, bet pasiliks kaip "aš" gyvenęs Dievuje! Taigi dabar ar mylėsin save, ar žmones, visur turiu prieš akis ne save, bet Dievą, kurs gyvena manyje ir mano artimuose. Dievą turint prieš akis, Dievo įsakymai bus mano gyvenimo norma — taisyklė.

Egoizmas, išplaukęs iš materializmo, mindo Dievo

PASAULI,

Eduardas Slabšys

Vėl tu purtaisi ir svaidai perkūnus
Ir vėliai alkanas, ištroškęs kraujo,
Vėl tu pasiilgai sudraskytų kūnų
Ir vėl rengiesi puotą naują.

Jau tiesi dangun sugniaužta ranka,
Nors nuo senų žaidimų nepagijai dar tuje...
Ir vėl gal miestus griaus rytoj patrankos.
Sės mirtį tūkstančiai lėktuvų!

Plyš tvirtovės iš betono, plieno,
Paskęs ugnį paminklai, aikštės ir muziejai...
Senos motinos trobų likis vienos —
Jauni jų sūnūs mirti bus išėję...

Žemė jį sūsi ir viską grobs vandalų gaujos,
Jos sunaikins visus silpnuosius,
O vėliau išplėstą aukšą saujom
Godžiai žarstys ir savo darbu guosis.

Vėl nutilis naikinusių patrankos —
Gyventi reiks pradėti iš naujo...
Ištis vėl priesas savo priešui ranką
Ir gailės išlieto broliškojo kraujo.

"Z. P."

STEPAS

Kodėl?!

Kodėl vis daugėja balsų,
kurie, kaip anas bežūstančios
Graikijos mokslininkas,
dega, jei ne žibintų, tai
spausdintų minčių švyturių
ir ieško žmogaus. Kodėl
vis daugiau pasigenda
ma žmoguje to, kad daro
žmogų žmogumi?...

Epidemijų, kurios žemėms
užpildytų tūkstančius ar
milijonus gyvybių, nesigirdėję
dejo nei pas mus, nei apylinkėse.
Kodėl ir iš kur kyla
tas akstinas, raginas plunksnų
valdytojus kelti šį klausimą:
kodėl gi ponai rašytojai užmiršta,
kad jūs galite būti pajaukti,
klauonai, komedijų scenaristai
išvadinti ir tik dėl to, kad
gal nelaiku išnešat iš koto
žmogaus. Argi iš tiesų
šių dienų žmogus kažkur
nuklysta?...

Tiesa, labai skubama.
Taip lekiam, taip lekiam,
vienas kitą aplenkiant.
Gatvės ir vieškeliai platyn,
nes jie lenktyniavimui persiaurus!
Ei, asfalto, plentų, nes
grindynis trukdo tempui...
Nėra laiko nei pažįstamų
sveikinti, o ką bekalbėti
apie kryžius, bažnyčią ar
kelvėjų su Viatiku. Juk jau
ir "labas" per ilgas žodis;
ar dar kai kas vartoja: —
Garbė Jėzui Kristui?!

Tik pirmyn, tempo, tempo...
Ei, kas ten dar stabdžius
laiko, atleist! Pirmyn!
Signalą... Spausk signalą,
kas ten kelią trukdo...
Iš vien tik signalų stau-

nuostatyti, mindo ir žmonių teises.
O jei negali jų sumindinti,
tai suras tūkstančius būdų
jas aplenkti. Socialinė
Kristaus meilė daro visiškai
priešingai. Jei Dievas
gyvena žmonėse, jei artimas
yra antras Kristus, tai
žmonių teisės yra man
Dievo teisėmis. Kaip galiu
sumindyti bent vieną artimo
teisę, jei jos kartu yra
Dievo teisė? Dievas, gyvenęs
žmonėse, yra tas pats,
kurs manyje gyvena. Jei
manyje ir artimuose gyvena
vienas ir tas pats Dievas,
tai artimųjų teises tuo pačiu
yra ir mano teisės, todėl jas
pagerbsiu, kaip savo.

Jei iš materializmo gimsta
egoizmas, tai egoizmą naikina
Kristaus įsakytą socialinę
meilę. Jokios masoniškos
brolybės, jokios socialistiškos
lygybės, jokios amerikoniškos
filantropijos nenugalės
egoizmo. Tik viena soc.
Kristaus meilė atliks šį darbą.

Neatsakome, kad bendruomenėje,
kuri remiasi Kristaus meile,
nepasilikytų egoizmo prasiveržimų.
Egoizmas ir meilė priklauso
dorošiai sričiai, kur veikia
laisva žmogaus valia. Bet
šiandien mes susirūpinę esame
ne tuo egoizmu, kurs gali
sulaužyti visų pripažintą
Dievo tvarką. Šiandien
gyvena egoizmas, kilęs iš
klaidingų pažiūrų. Toks
egoizmas tai ne nusikaltimas
pripažintai teisei, bet
sunaikinimas pačios teisės.
Kur teisė sunaikinta,
nebelieka atramos kovai
su egoizmu, ten egoistas
nesupranta, kodėl jis
turėtų keisti savo elgesį.

Dėl to tai šiandien visi smerkia
egoizmą kituose, bet nemato
jo savyje. Kapitalistas šaukia,
kad darbininkas yra egoistas,
o tas kalnus verčia ant
kapitalisto egoizmo. Laimėjusios
partijos prikašioja egoizmą
savo priešams, o priešai
smerkia egoizmą pirmųjų!

Mums reikia socialinės meilės
pagal Kristaus dėsnius! Ji
tik viena gali atnaujinti
žmonių santykius.

T. P. "P. G."

dvasia, kaip anoji Abelio
tiesiog į Tavo rankas plaukianti
auka?..

Todėl,
kad pakelėse pristatyta jau
taip daug nesuvaldyto,
alkoholio, neapykantos au-
kurų, ir dar ant tokių šur-
kščių, nachališkų pedest-
alų, kad jei nori į juos pa-
žvelgti, tai užmiršk kas y-
ra skaistumas, nežinok
kas blaivumas, nemastyk
ir apie kuklumą.

Tat ir ieškoma šiandien
žmogaus dar neapšviesto
anų klaidų aukurų vylin-
ga šviesa. Ieškoma žmo-
gaus, kad jį žmoniškumo
rūbų papuoštų; kad jį iš-
vestų į miestų aikštes, į
vienkiemius kryžkelius ir į
priemiesčių tamsiąsias gat-
vėles, kur kerštingas atsi-
lyginimas įvyksta be teis-
mo, kur skriauda vykdoma
be skundo teisės. Reikėtų
papuošti ne kategorijų
žvaigždutėmis, ne partijų
uniformomis, ne tarnybos
ženkliais, bet žmogaus
žmoniškumo apsiaustą nu-
dažyti pirmųjų krikščionių
artimo meilės liepsna, ka-
takombų heroizmo dvasia,
cirklo arenoje mirusiųjų ti-
kėjimo karščiu; kad jį re-
spindėtų Taboro kalno
šviesumu, Lozorieto prikė-
limo jėga ir Nazareto kuk-
lumu. Ir vest, vesti gatves
kad, čia pat šlykščiai išvir-
tės ar iš smuklės negaile-
tingai išstumtas, nebepa-
stovis girtuoklis, ar šiaip
patamsijęs mėgėjas, į Nau-
jąjį Žmogų pažvelgęs ir pa-
matęs skirtumą tarp jo
skaistumo ir savo juodo-
mo, nueitų su Magdalieta
atgailos tyrus, į gyvenimą
aukštumas.

Tat nors žmoniškumo...
Ir tai bus daug ko išveng-
ta, daug kas atitaisyta. A-
lio, Alio!.. I visos centrinės
radio bangomis ir trumpo-
mis ir ilgomis — žmoni-
škumo žmogui!..
Ką?.. Negirdima! Alio!
Sakai, džiaubandis, foks
trota, rumbo ir tt.
Ach, greitai sakyt, žod-
didžiausiam nusiminimui
išreikšti.
Pakvieskit čia orkestrų
salių ir restoranų vedėjus.
Gerbiame, sulaukykit tu-
muziką, neberėdinkite
saksafonų, žiūrėkit diri-
gentai sušilo, instrumen-
tai atsidirino, į ką panaš-
jūsų akordai?!

Apsirenkite šventadienis
kai ir išeikite pasižiūrēt
žmoniškumo. Jei patys nei-
site, tai publikos netruk-
dykite; žmoniškumas nor-
ateiti su vizitu pas visus.
Neuždaryk nors žmoni-
škumui savo širdies duris
ir tai savo tėvynei daug ger-
suteiksi, o dangumi tu pa-
kada nors džiaugsies.

Ach, greitai sakyt, žod-
didžiausiam nusiminimui
išreikšti.

Pakvieskit čia orkestrų
salių ir restoranų vedėjus.
Gerbiame, sulaukykit tu-
muziką, neberėdinkite
saksafonų, žiūrėkit diri-
gentai sušilo, instrumen-
tai atsidirino, į ką panaš-
jūsų akordai?!

Apsirenkite šventadienis
kai ir išeikite pasižiūrēt
žmoniškumo. Jei patys nei-
site, tai publikos netruk-
dykite; žmoniškumas nor-
ateiti su vizitu pas visus.
Neuždaryk nors žmoni-
škumui savo širdies duris
ir tai savo tėvynei daug ger-
suteiksi, o dangumi tu pa-
kada nors džiaugsies.

NAUJOS KNYGOS

SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI
NUO KRYŽIAUS, parašė kun.
Pr. Juškaitis. Knygute gražiai
ilustruota Kristaus Kankies
paveikslais. Kaina ..... 25s.

TIKĖJIMO SKYDAS, parašė
kun. Juozas Zidamavičius. Šios
knygos autorius gražiai išai-
kina Kristaus mokslo pagrindus.
Taipgi savo knygoje vy-
kusiai atako į įvairius užme-
timus bei priekaištus. Ši kny-
ga turėtų tapti kiekvieno ka-
taliko namuose. Knyga yra
388 puslapiai. Kaina tik \$1.00

SKAITYK — RAI UZSLEPTA
TURTĄ, parašė kun. V. Kul-
kauskas, MIC. Knygute gra-
žiai suprantamai išdėstyta šv.
mišų vertė ir nurodyta jų
klausymo būdas. Kaina ..... 20s.

ZYDU KARALIUS, drama. Ver-
tė kun. Dr. Jonas Navickas,
MIC. Kaina ..... 25s.

Knygos gaunamos: —
Darbininkas
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

Parduodame

Visokios rūšies ANGLIS ir COKE

Taipgi per mus galite pirkti Stokers — automatiš-
ką angliams kurenti mašiną, OIL BURNERS.

Mes reprezentuojame

STETSON FUEL CORP.

Kam reikalingi angliai, prašome pašaukti mus, ir
kaip bematant bus pristatyti Bostono apylinkėje.

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, Tel. SOU 2680, So. Boston, Mass.

Visi, Seni ir Jauni Į Darbininko Metinį BALIŲ-ŠOKIUS

Kurie Įvyks Ateinanti Šeštadienį, ELKS BALLROOM, 8 Magazine Street Cambridge, Mass. DARBININKO BALIAUS RENG. KOMISIJA

Seserų Pranciškiečių Laiškas Iš Brazilijos

Po ilgos ir vargingos kelionės pasiekėme savo tikslą — Sao Paulo miestą. Turėjome daug įvairių nuotykių. Apie kai kuriuos jau Gerbiama Motinėlei rašėme. Laiškas buvo siųstas Jums oro paštu. Tikiuosi, kad jį gausite šeštadienį.

Visą naktį laivu plaukėme nuo Rio iki Santos. Vandenyne buvo ramus, be audrų, tai ir mums buvo malonu važiuoti. Apleidome Rio uostą ketvirtą valandą po pietų ir privažiavome Santos uostą aštuntą valandą rytą, sekmadienį. Mums iš anksto buvo pranešta, kad kelionė bus audringa, bet Dievo valia buvo kitokia. Kaip sakiau, vanduo buvo ramus, tykus. Pasiekėme savo tikslą be jokių kliūčių, nemalonių.

Santos uostas ty visų gamtos gražumų neturi, kuriuos turi Rio uostas. Vanduo ten vienas dumbas, miestas baisiai aplesintas. Kaip tik mūsų laivas sustojo uoste Brazilijos policininkai įlipo į mūsų laivą apžiūrėti mūsų pasus ir sveikatos liudijimus. Dar prieš pusryčius turėjome laukti savo eilės. Kvotimai užėmė daug mūsų laiko. Kiekvienas sakiny mūsų dokumentų buvo stropiai perskaitytas. Nors tie kvotimai mūsų nuvargino, vis dėl to, su apetitu valgėme paskutinius pusryčius laive. Bet dar vienas rūpestis nedavė mums ramybės — kas bus su mūsų bagažu, ir ar kas mus sutiks ir kaip priims? Rūpesčiai pasibaigė, kada išgirdome šauksmą koridoriuje "irmas, irmas". Ateina žmogelis ir mums praneša, kad Gerb. Kunigas I. Ragažinskas mūsų laukia muitinėje. Atsivyskome su draugais, pasiėmėme savo lagaminus ir ėjome į muitinę.

HERBLAX

Šie vaistai yra padaryti iš žolių. Gydymo pataria juos naudoti kaip vaikams, taip ir suaugusiems nuo vidurių užkietėjimo.

Wellington & Co. Inc.
Laboratory at Norwood, Mass.

Edw. V. Warabow

(WRUBELIAUSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.

Tel. Norwood 1503

Brookton Office:
24 Field St.

Tel. Brookton 2005

Gerbiamas Kunigas su vienu savo parapijiečiu mus sutiko laive. Po nuosirdaus pasisveikinimo, jis pradėjo rūpintis mūsų likimu.

Po dešimts minučių mūsų bagažą nuo laivo atvežė muitinė. Susirūpinome. Mes ne tiek tos kratos bijojom, kiek nenorėjome, kad mūsų daiktus išmėtų iš skrynių ir supurvintų. Kiekviena Sesele turėjo parodyti savo bagažą. Paskiau vyrai paskirti mūsų bagažus peržiūrėti sudėjo viską ant ilgo stalo ir mums liepė visas skrynes ir lagaminus atidaryti. Žmogus, kuris peržiūrėjo Seseles M. Marcelinos, Seseles M. Karolinos ir mano bagažą buvo labai mandagus. Viskas tvarkoj. Bet toli gražu, ne su visomis Seselemis taip mandagiai apsėjo. Senelis, kuris buvo skirtingas peržiūrėti Seseles M. Norbertos bagažą, mums neparodė daug palankumo. Po visų formulių laisviau galėjome kvėpuoti Brazilijos oru.

MAŽOS KOPLYTĖS VAIZDELIS

Praleidome visą dieną Santos mieste, nes traukinys į Sao Paulo išėjo tik penktą valandą po pietų. Norėjome pamatyti miestą. Pasikėlėme keltui ir aukštą kalną, nuo kurio matėsi visas miestas. Bet įdomiausias vaizdelis buvo mažas kopyltėlė ant pat kalno viršūnės. Vidus gan įdomus. Yra trys dalys. Vidurinė dalis, tai kopyltėlės centras. Jame yra altorėlis, įvairiomis gėlėmis papuoštas: didelių, mažų, keistų ir tt. Vienu žodžiu, įvairių spalvų ir rūšių. Kitos dvi dalys yra visiškai atskirtos nuo centro. Čia randame visokių paveikslų, fotografijų: vestuvių, Šv. Komunijos, seimų paveikslų; fotografijos įvairiai išmargintos ir pagražintos. Ant kai kurių fotografijų prisegta nuotakos velionės ir vainikėlis, ant kitų plaukų kasos, o ant kitų gėlės. Savotiškas įdomumas. Vieno kopyltėlės nuo lubų kaba vaškinės galvos ir kitos žmogaus kūno dalys. Gerbiamas Kunigėlis sakė, kad šito krašto gyventojai labai gerbia šią vietą ir skaito ją stebuklinga. Ketvirtame kopyltėlės kambary sargas turi savo kraituvėlę, kurioje parduoda žmonėms religinius daiktus.

Vienuoliktą valandą pradėjome ieškoti valgyklos. Suradome. Visų akys pasuko į mus, bet mes nekrypėme į tai dėmesio. Užsisa-

kėme valgi, pavalgėme ir patenkintos išėjome. Nuėjome aplankyti Seselių Augustinių mokyklą ir vienuolyną. Mokyklos kambariai įrengti beveik taip pat, kaip ir mūsų Amerikoje, tiktai pačios mokyklos struktūra kitokia. Visi kambariai vienoj pusėj namo, o koridoriai kitoj pusėj. Sutikome vieną Sesele, kuri mokėjo anglų kalbą, tai mums maloniau pasidarė. Su ja pasikalbėjome apie įvairius dalykus, padarėme daug palyginimų ir nei nepajutome, kaip atėjo laikas pradėti savo kelionę stoties link.

VIRVE TRAUKĖ TRAUKINĮ

Traukiniai nuo Santos iki Sao Paulo miesto yra Anglų rankose. Pati stotis yra labai primityviška. Gerbiamas tėvelis išpiko mums bilietus, tai nežinau kiek jie kainavo. Bet kiekvienas bilietas buvo numeruotas sėdynės numeriais traukiny. Kiekviena Sesele atsisėdė į savo vietą. Penktą valandą traukinys pradėjo judėti. Kai privažiavome prie kalno, traukinys sustojo. Darbininkai prijungė virves ir traukti traukė traukinį į viršų — per dvyliką tunelių, pakol pagaliau pasiekėme viršų. Tada virves vėl atrišo ir traukinys pradėjo greitesniu tempu važiuoti. Už valandos pasiekėme Sao Paulo miestą.

Stotyje mus sutiko Lietuvos atstovas, ponas Skitpis, mokyklų inspektorius ir delegacija: vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienai Seselei išteikė po du bukietus gėlių. Šis netikėtas sutikimas mus taip sujaudino, kad mes vos tik susilaikėme nuo ašarų. Padėkojome visiems už jų tokių gražių priėmimą ir palankumą. Septintą valandą pradėjome savo kelionę "namų" link, kartu su kunigais: Ragažinsku ir Arminu. Tėvelis mums išnuomavo penkių kambarių būtą greta Seselių Saleziečių. Jos mus labai maloniai priėmė ir skaniai pavaišino.

Tik dabar pradėjome atjauti savo tėvelius, ir suprantame kiek nemalonu, kad jie turėjo su kalba, kada jie atvažiavo į Ameriką. Seseles su mumis kalba portugališkai, o mes tik pakratom savo pečius ir nieko neatsakome, nes nekad šito krašto gyventojai labai gerbia šią vietą ir skaito ją stebuklinga. Ketvirtame kopyltėlės kambary sargas turi savo kraituvėlę, kurioje parduoda žmonėms religinius daiktus.

"Darbininko" Metinio Baliaus Komisija Smarkiai Darbuojasi

Rugsėjo 26 d. išrinktoji "Darbininko" metinio baliaus komisijos smarkiai darbuojasi, kad metinis balius, kuris įvyks Spalių Oct. 29 d., 8 Magazine St., Cambridge, Mass. tikrai būtų sėkmingas, nes jame dalyvaus buv. gubernatoriaus James M. Curley, Jack Sharkey ir kiti žymūs svečiai. Kaip girdėti jaunimo ir suaugusiųjų žada atvykti iš įvairių miestų, kaip tai: Brocktono, Norwoodo, So. Bostono, Brighton, Hudson, Athol, Greenfield, Nashua, Lawrence ir kitų.

PREZIDIUMAS

Garbės Pirm.—Kun. P. Juškaitis, Pirmininkas — A. F. Kneizys, I Vice-Pirm. — V. Savickas, II Vice-Pirm. — O. Siaurienė, Sekretorius — J. Kumpa.

KVIETIMO KOMISIJA

Jack Sharkey, Ona Ivaškie, Felicija Grendelytė, J. Čižauskas, Antanas Peldžius.

PROPOGANDOS KOMISIJA

Alekas Ivaška, Pranas Razvadauskas.

SPAUDOS KOMISIJA

Stasys Griganavičius, Antanas Peldžius, Antanas Zavetskis.

PIRMIŲ KOMISIJA

Julė Jakavonytė, J. Puodelienė, M. Venčius, V. L. Palionis, p. Smilgienė.

ji novicijate, bet kada mes turime ką nors pranešti, tai parašome jai laišką, o ji Seselei vyresniajai pasako. Taip mes susikalbam.

SESERŲ NAMAS

Mūsų namas yra vieno aukšto, kuriame yra penki kambariai: mažitė virtuvėlė, prausykla su vonia ir trys miegamieji kambariai. Patogūs, bet iki šiol "plytos" neturime. Seseles Salezietės mums išverda valgius.

Sekmadienį, išklauskėme Šv. Mišių klauzuruotų Seselių Domininkonių kopyltėlėje, Capella Christo Rei, kambariai: mažitė virtuvėlė, prausykla su vonia ir trys miegamieji kambariai. Patogūs, bet iki šiol "plytos" neturime. Seseles Salezietės mums išverda valgius.

B. Žilienė, F. Grendelytė, M. Tuleikytė, Stella Valatkevičienė, SOKIŲ KOMISIJA — Inž. Jonas Jasionis, St. Griganavičius, O. Tuleikytė.

BIZNIO KOMISIJA

H. Plekavičius, B. Žilienė, p. Rodaitis, p. Smilgis.

DOVANŲ KOMISIJA

E. Marksienė, V. Savickas, A. Peldžius, G. Valatkaitė, Valerija Javarauskaitė.

TIKIETŲ KOMISIJA

A. Peldžius, V. Valatka, M. Tuleikytė, A. Janušonis, J. Juška, A. Sanda, V. Remeika, A. Zaletskas, Pr. Tuleikis, J. Dilis, p. Gailiūnienė, p. Grigaliūnas, K. Neuronis, A. Pinelis, V. Kalšius, K. Rusteika, J. Korsikas, J. Siauris, A. Janušonienė, P. Juškienė, B. Čūnienė, D. Januškevičienė, A. Gaputis, P. Bukata, J. Jeskevičius.

pristaiykty. Tik aukštos ponios nešioja skrybėles bažnyčioje; senukės nešioja skareles, o visi kiti vienplaukiai ateina į bažnyčią.

Po pietų nuvažiavome į Villą Zelina, apie pusvalandį kelio nuo Ypiranga, mūsų miestelio. Miestelio centras yra bažnyčia. Bažnyčios vidus labai neturtingai įrengtas. Tie patys raudoni plytai puošia bažnyčios lauką ir vidų. Bet bažnyčia dar nebaigta. Tikimės, kad su laiku mūsų bažnytelė turės gražesnę išvaizdą iš lauko ir vidaus. Žemės sklypas arti bažnyčios man atrodo bus per mažas vienuolynui ir vaikų darželiui. Gerbiamas tėvelis sakė, kad prie visų kitų statybų reikėtų pridėti mergaitėms mokyklą ir salę. Iš kurio galo pradėti statyti, sunku pasakyti.

LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS

Vieną labai svarbų dalyką praleidau. Po Šv. Mišių, sekmadienį, "bendruomenė" turėjo posėdį. Lietuvos atstovas, ponas R. Skitpis ir mes dalyvavome. Salė buvo pilna aukštų svečių. Iš pono Skitpio paskaitos sužinojom ko iš mūsų bus

reikalauta — mūsų visą veiklą. Ir aš turėjau atsistoti ir pasakyti jiems keletą žodžių. Tai buvo mano pirmutinė, bet žinau, kad ne paskutinė kalba.

Pirmadienį išklauskėme Šv. Mišių Saleziečių kopyltėlėje. Po pusryčių, Sesele vyresnioji kartu su viena novicija mums aprodė vienuolyną. Novicijatas gan skaitlingas — 45 novicijos. Vėliau atsiųsiu Jums šio vienuolyno ir kitų pastatų fotografijas. Po priešpiečių, gerbiamas tėvelis mus nuvedė į kūrį, kur susipažinome su generaliu vikaru ir vyskupu. Abu mums gražiai priėmė ir palaimino. Bet mums buvo labai gaila, kad negalėjome su jais pasikalbėti, nes mes portugališkai, o jie angliškai nesupranta. Ketvirtadienį turime pasimatymą su Jo Ekscelencija Arkivyskupu. Taip pat aplankėme Lietuvos konsulą. Mus nuosirdžiai priėmė ir pavaišino.

Toli su anglų kalba nebeisime. Reikės mums visiškai užmiršti anglų kalbą ir mokytis portugalių. Bet reikalingiausia mums kalba yra lietuviška.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

Šv. Kazimiero Parapija

PELNAS KOLEGIJAI

Šioje parapijoje veik visos katalikiškos draugijos, ypač moterų draugijos, nusistatė padaryti po \$100.00 Marianopolio Kolegijos naujiems rūmams statyti. Tai yra gražus darbas. Šv. Marijos Vardo draugija jau turėjo "Beano" spalų 19 dieną, Šv. Kazimiero par. salėje. Kaip girdėti, liko gražaus pelno. Antras "Beano" rengiamas Moterų Sąjungos 5-tos kuopos, spalų 26 d., 7:30 val. vakare, p-nų Liutkų namuose, 32 Arthur St. P-lė M. Liutkiūtė yra 5-tos kuopos pirmininkė. Todėl jos tėvelių namuose ir rengiama "Beano". Visas pelnas Kolegijai. Įžanga tik 35 centai. Rengėjos nuosirdžiai kviečia dalyvauti. Prie to bus progą laimėti gražių dovanų. Girdėjęs.

Nauja LRKSA Panelių Kuopa "Feminine Fancies"

Iki šio laiko Amerikoje nebuvo vieno jaunų panelių LRKSA kuopos, kuri buvo labai reikalinga Susivienijime. Dabar p-lės Ie-

PAMATĖ ĮDOMYBES

Antradienis. Po piet atėjo kunigėlis su mumis arčiau susipažinti. Papasakojo to kaimo istoriją. Pasi-kalbėjome apie įvairius dalykus: statybą, žemės plotus ir tt. Kiekviena Sesele pasipasakojo savo trumpą biografiją, nes laikraščiai norėjo gauti žinučių. Tam tikslui mus nufotografavo. Pagaliau išėjome pasivaikščioti. Pamatėme miesto muziejų ir kitas istoriškas vietas. Kitą savaitę važiuosime į didmiestį. Manau, kad ten labai daug ką gražaus pamatysime.

Bons Dias vakar plovėme, šiandien turime laidyti. Geros Seseles norėjo mums paskolinti savo elektrinį prosą, bet kaž kodėl prosas neveikė, už tai turėjome vartoti primityvišką, panašų, man, rodos, į tokį, kokį kai kur vartoja Lietuvoje. Labai didelis, aukštas ir gan sunkus geležinis prosas, į kurį deda anglis ir kaitina. Bet dar prie jo yra vienas įdomus prietaisas — kaminas arba ventilatorius. Be prosiant, prosas atšala, reikia laukti pakol vėl įkaista. Labai daug laiko užima. Mūsų amerikiečiai neturėtų tiek kantrybės. Mestų ji į šalį ir ieškotų naujo dalyko. Bet nieko. Reikės priprasti ir prie šito prosu su kaminu. Kurį dieną nufotografuosime Sesele M. Norbertą su šita keistenybe.

Laukiame gerbiamo tėvelio. Jis prižadėjo mus nuvesti į Villą Zelina paieškoti sklypo mūsų statyboms. Ims daug laiko mums prie visko priprasti.

Labai jūsų išsilgusios ir laukiame žinučių. Labų dienų ir linkėjimų visoms ir visiems nuo Seselių Braziliečių.

vos Lukošūtės pasidarbavimu Marquette Parke sudaryta nauja LRK Susivienijimo 117 kuopa, kurios vadinas "Feminine Fancies". Pirmon valdybon įeina: Ieva Lukošūtė, pirmininkė; L. Eurekaite, vice-pirm.; Ona Berneckaitė, Nut. Rašt.; S. Lukošūtė, Fin. Rašt. ir Florencija Yuass, korespondentė.

Šioji panelių kuopa rūpinsis lietuvišku veikimu ir palaikymu draugiškumą lietuvių jaunimo tarpe.

Lapkr. 5 d. gražiam Windermere viešbuty, jos rengia susipažinimo vakarą, kurį pavadino "Our First Dance". Kuopos narsės deda pastangas, kad dalyvaujantiems suteiktų linksmas ir malonias valandas ir kreipiasi su prašymu į lietuvių visuomenę kad atsilankytų į jų pirmą šokių vakarą.

Chicagos Apskritys, Spalių 23 d. Gim. Pan. Šv. parapijos svetainėje rengiasi gražiai pagerbti minėtos kuopos paneles. Tuo darbu rūpinasi 163 kuopos organizatorės.

Linkėtina viso geriausio Panelių kuopai ir valdybai vesti Susivienijimo reikalus.

J. A. Mickeliūnas, Chicagos Apskr. Organizatorius.

DARBININKO BALIAUS RĖMĖJAI

Broadway Cafeteria

Geriausia Lietuvių Užeiga Ir Restorantas

Puikiausios Gėrimai ir Skaniausi Valgiai

GEO. MASILIONIS, Savininkas

"Kas tik turi gerą skonį — Eina vis pas Masilionį"

Atdara ir nedeldienais vyrams ir moterims.
Užkeikit pavalgyt Chop-Suey, pagamintų dar skaniau,
kaip Chinatowne.

377 W. Broadway, South Boston.

International Cafe, Inc.

Ideališka Vieta Susitikti Savo Draugus Ir Pažįstamus

Puikus Restoranas, Kuriam Gaminami

Skaniausi Valgiai

Didžiausias Pasirinkimas Gėrimų

Pas Mus Kviečiami Atsilankyti

Kaip Vyrai Taip Ir Moterys

INTERNATIONAL CAFE, Inc.

Bronius Petrusevičius, Savininkas

317 W. Broadway, So. Boston.

Telefonas — SOUTH Boston 9257

Strand Cafe

A. Helgermanas ir Ch. Budreckis

Smagiausia Lietuvių Užeiga

Pirmos Rūšies Restoranas

VYRAMS IR MOTERIMS

374-378 W. Broadway, So. Boston.

Compliments Of

J. Doyle

Užsakydami Visokios Rūšies Alaus Ar Degtinės

Saukite —

303 W. Broadway, So. Boston.

Tel. SOUTH Boston 9252

Compliments Of

'Sullivan's Degtinės'

Visokios rūšies geriausios degtinės, vyno ir alaus.

Mes ypatingai patarnaujame piknikams ir visokiems
kitiems parengimams.

Duodam Speciales Kainas. Pristatom Dykai.

295 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 9772

Davis Dept. Store

Mes turime didelį pasirinkimą marškinių, kalnierių,
pirštinių, skribelių, vaikams dabužių ir kitokių
reikmenų. Visuomet atėikite pas mus. Kaip mūsų
prekėmis, taip ir patarnavimu būsite pilnai
patenkinti.

393 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Klausimai ir Atsakymai

Neturtingų Ateivių Išvažiavimas Iš Jung. Valstybių

Klausimas — Mano pažįstamas — ateivis — čia gyvena ilgai, penkiolika metų. Jis dabar nedirba ir nori grįžti atgal į savo šalį, to negali daryti, nes neturi pinigų. Ar valdžia užmokės už jo kelionę, jei jis to pareikalaus?

Atsakymas — Pagal įstatymą, Kongreso pravaista, gegužės mėn., 1937 m., Darbo Departmentas autorizuotas užmokėti keliavimui išlaidas neturtingų ateivių, kurie prašo sugrąžinimo į jų šalį, bile kada po jų įleidimo. Bet tai žmonės supranta, kad tokie ateiviai niekad negalės atgal sugrįžti į Jung. Valstybes.

Apsivedimas Išgauti Nekvotines Vizas

Klausimas — Ar teisybė, kad galima išdeportuoti ateivį, kuri ištekojo už Amerikos piliečio tikslu gauti nekvotinę imigracijos vizą, bet kuri dabar viena sau gyvena?

Atsakymas — Įstatymas, Kongreso priimtas, gegužės 14 d., 1937 m., autorizuoja išdeportavimą ateivių, kurie gavo parinktinę arba nekvotinę imigracijos vizas ištekojimu už Amerikos piliečių vien tik palengvinimui įleidimo į Jung. Valstybes. Faktas, kad ateivė, apie kurią tamsta rašai, neįsteigė vieną namą su jos vyru, ir valdžia many, kad ji ištekojo vien tik gauti nekvotinę vizą. Jeigu jos vyras, per teismą, nuo jos persiskirtų, tai ją galima išdeportuoti.

Amerikos Piliečiai, Kurie Balsuoja Kitoje Šalyje

Klausimas — Jeigu Amerikos pilietis balsuoja kitoje šalyje, ne Amerikoje, ar taip darydamas pameta pilietybę?

Atsakymas — Abudu Būtai, Atstovų ir Senato, pravedė bylą, kuri aprūpina atėmimą Amerikos pilietybės nuo tų asmenų, kurie balsuoja politiškai rinkime arba visuomeniškų žmonių balsavime, svetimoje šalyje, bet dėl kažkurių nesutikimų tarpe dviejų butų, kurie nebuvo prašinti prieš Kongreso pertrauką, byla netapo įstatymu. Bet galimas daiktas kad sekantis Kongresas apsidirbs su tuom klausimu.

Moksliniai Reikalavimai Seniems Pilietybės Aplikantams

Klausimas — Man pasakė, kad aplikantas virš 50 metų amžiaus neturi išlaikyti kvotimų gauti pilietybę. Ar tai teisybė?

Atsakymas — Ne. Byla kuri prašalina naturalizacijos apšvietimo reikalavimus ateiviams, sulaukus 50 m. arba daugiau, kurie legaliai atvyko čionai prieš vasario 5 d., 1917 m. Atstovų Būto pravaista, bet ne Senato. Todėl, visi naturalizacijos kandidatai, nepaisant metų, turi išlaikyti

gali kalbėti angliškai, pasirašyti savo vardą, atsakyti paprastus klausimus apie Amerikos valdžią ir istoriją, ir daugumoj valstybių, ar moka skaityti. F.L.I.S.

"DARBININKO" BALIAUS RĖMĖJAI

Diamond Cafe

Al. Neviera F. Razvadauskas

Įvairūs Vynai Ir Likeriai

Užeiga Vyrams Ir Moterims

305 W. Broadway, So. Boston.

Blinstrub's

Smagiai Praleist Laiką Ir Gardžiai Pavalgyt Geriausią

VILLAGE and GRILL

Valgiai Visuomet Šviežūs

Geriausi Bostone! Kaina Stebėtinai Žema

Kas Mylite Gardžiai Pavalgyti,

Užkeikite Pas Blinstrubą

Kurie Nori Turēt Tikrą PASISMAGINIMĄ, Užkeikit

Pasisvečiuot Pas BLINSTRUBUS

GARSI MUZIKA

Kampas D Street ir Broadway
South Boston, Mass.

T. J. Murphy

MERCHANT TAILOR

Suits made to Measure Cleansing and Pressing

352 Broadway, So. Boston, Mass.

Didžiausias Pasirinkimas Geležinių Daiktų

Už Pigią Kainą Pas

South Boston Hardware, Inc.

J. KLIMAS, Vedėjas

290 W. Broadway, So. Boston.

(Prie D St. Kampo) Tel. SOU 1756

S. Barasevičius Ir Sūnus

Seniausias Šios Valstybės Lietuvių Graborius Ir
Balsamuotojas — Turi Notaro Teises

254 W. Broadway, Tel. SOU 2590 So. Boston, Mass.

Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave. Tel. COL 2537

Toney Smith

GERIAUSIAS PLUMBERIS

Atliekų Visokius Darbus Pigiai, Greitai Ir Gerai

Visuomet Kreipkitės Pas Mane, O

Mano Darbu Būsate Patenkinti

TONEY SMITH

152 F. St. So. Boston, Mass.

Stiprinkime Vilniečių Dvasią

(Kun. J. Balkūno ANTROI kalba masiniame lietuvių susirinkime So. Bostone, spalio 9, 1938).

Lietuvių gyventojų kultūros darbas Lenkijos respublikoje lig šiol buvo varomas daugiausia steigiant savas privatus mokyklas, buriant žmones į švietimo, kultūros ir ekonomines draugijas, veikiančias įstatymų ribose, ir per perijodinę spaudą. Šis darbas visą eilę metų susidurdavo su daugeliu kliūčių iš administracijos organų pusės bet ypatingai skaudžių smūgių patyrė nuo 1935 m. pabaigos. Administracijos organų pareidymai ne tik sustabdė natūralų lietuvių kultūrinio darbo plėtojimosi, bet beveik visiškai sunaikino tai, kas ligšiol padaryta.

Lenkų administracijos organai, pamatuodami ir pateisindami savo elgesį bei paliepiamus, daro tam tikrus priekaištus lietuvių visuomenės ar lietuvių organizacijų adresu. Pažiūrėkime koki jie yra.

NELOJALUMAS. Dažniausiai kartojamas priekaištas — tai tariamas lietuvių visuomenės nelojalumas Lenkijos valstybei.

Ar ištikrųjų galima sakyti, kad organizuotoji lietuvių visuomenė yra nelojali Lenkijos valstybei.

Mes esame tvirčiausiai įsitikinę, kad šis kaltinimas neturi jokio pagrindo. Pareigos valstybei yra dvejopos: pozityvinės — reikalaujančios tam tikrų veiksmų valstybės naudai, ir negatyvinės — liepiančios susilaikyti nuo veiksmų, kenkiančių valstybės gerovei. Lietuvai gyventojai vienas ir kitas pareigas lig šiol ištikimai atliko. Nebuvo jokių kolektyvinių žygių prieš valstybės gerovę. Lietuvių organizacijos veikė įstatymų ir įstatų ribose. Smulki jų veikimo kontrolė, vykdoma skyruiose ir centruose, o taip pat dažnos kratos pas lietuvių veikėjus nedavė jokios medžiagos kaltinimams. Negalima net teigti, kad būtų dažni nusikalti-

mai valstybei iš pavienių asmenų pusės, nes iš viso lietuviai ramūs žmonės ir neturi palinkimų ardomyjam darbui. Kai dėl pozityvinių pareigų valstybei, tai lietuvių visuomenė jas atlieka sąžiningai: moka mokesčius, tarnauja kariuomenėje, pakelia savivaldybių prievolių našta, aktyviai dalyvavo tautinės pasaklos subskripcijoje, rodo pagarbą valdžiai ir tt.

Atrodo, kad priekaištas dėl nelojalumo atsirado ne dėl nelojalų veiksmų, bet dėl valdžios organų nusistatymo prieš lietuvių kultūrinį ir visuomeninį veikimą. Kovojuama su lietuvių tautiniu susipratimu, jų siekimu įsteigti savo kultūrinės ir ekonomines organizacijas, steigti lietuviškas mokyklas, skaityklas, mokinti lietuviškai vaikus namie, statyti lietuviško stiliaus, spalvų ar su lietuviškais parašais kryžius, dėvėti lietuviškas spalvas, giedoti lietuviškai ir t. t. Ar šiuose lietuvių gyvenimo pasireiškimuose galima įžūrėti nelojalumą. Lenkijos valstybės atžvilgiu? Ar atsiskyrimas lietuvių gyventojų nuo lenkų, gudų ar žydų reikia laikyti kovojimu su valstybe? Manome, kad ne ir kad tai negali būti rimtu priekaištu dėl lietuvių visuomenės nelojalumo. Ji yra lojali, bet geidžia ir toliau pasilikti lietuviška.

KOVA SU VALSTYBINĖMIS MOKYKLomis

Kai kuriuose Storastijų nutarimuose, Lietuvių Šv. Kazimiero Draugijos skyrių uždarymą pamatuoti iškeliamas priekaištas, kad skyriaus nariai kovoja prieš valstybines mokyklas. Lietuvių visuomenė mano, kad pagal konstitucijos ir įstatymų prasme, turi teisę į lietuvišką mokyklą tiek privatinę, tiek viešąją; kad viešojo mokykla, jei ji yra lietuviška privalo turėti mokytoja lietuvių, mokslas joje turi būti einamas lietuvių kalba ir mokiniai auklėjami pagarboje ir meilėje lietuvių tautai ir lietuvių kultūrai. Kadangi tokių mokyklų turime labai mažai, tai kovojuama, bet tik ne su

valstybine mokykla, o dėl lietuviškos mokyklos. Kur valstybinė mokykla yra tikrai lietuviška, ten lietuviai noriai į ją leidžia savo vaikus. Pavyzdžiui galima nurodyti lietuvių nusistatymą valstybinės mokyklos su dėstomąja lietuvių kalba Vilniuje atžvilgiu ir Lietuvių "Ryto" Draugijos Vilniuje 1936 m. spalio 28 d. atsišaukimą, kuriame D-jos valdyba ragina lietuvių visuomenę bendradarbiauti su valdžios įstaigomis viešųjų mokyklų tobulinimo srityje. O jei pradžios mokykla turi trūkumų teisingų lietuvių gyventojų reikalavimų tenkinimo požiūriu, tai jų pastangos ir žygiai valdžios įstaigose pašalinti tuos trūkumus negali būti laikomi nei kovojimu su viešomis mokyklomis, nei nelojalumu; tai yra paprastas savo teisių siekimas.

Dar mažiau pagrindo kaltinimui dėl kovos su valstybinėmis mokyklomis galima rasti kitame lietuvių gyvenimo reiškinyje — pastangose sukurti savo privatus mokyklas ar vaikus mokinti namie. Tokie siekimai suderinami su teise ir jie yra nepakankamo skaičiaus viešųjų lietuviškų mokyklų išdava. Pagaliau mokymas namie daugumoje atsitikimų vyksta greta mokyklos mokyklose ir apsiriboją papildomu mažai paisomu lietuviškų dalykų mokymu.

KURSTYMAS VIENOS GYVENTOJŲ DALIES PRIEŠ KITĄ IR KOVA SU LENKŲ ORGANIZACIJOMIS

Priekaištas dažnai pasitaikęs Lietuvių Šv. Kazimiero D-jos skyrių uždarymo nutarimuose ir rečiau skaityklų uždarymo nutarimuose. Imant reikalą vien tik teoriškai, toks kurstymas ir kovojimas yra neįmanomas, nes lenkų tauta yra valdanti sau apsiginti turi visą valstybės aparatą. Inkriminuojamiems nusikaltimams iš lietuvių pusės faktų nėra. Tariamasis kurstymas ir kovojimas iš tikrųjų yra lietuvių gyventojų susipratimo kėlimas ir būrimas lietuviškose kultūrinėse organizacijose. Jei jau kalbėsime apie kurstymo vienos dalies gyventojų prieš kitą ir kovą su priešingomis organizacijomis, tai to reikia ieškoti tik ne iš lietuvių pusės. Kas viešai kalbama lenkų spaudoje apie lietuvių, tas tai tikrai yra atvirai kurstymo pobūdis.

VIEŠOJO SAUGUMO ARDYMAS

Uždarydami skaityklas administracijos organai beveik visur iškeldavo viešojo saugumo sumetimus. Tokiu būdu išeitų, kad skaityklos arba lietuvių draugijų skyriai grėsavo viešajam saugumui. Tas gresimas galėjo reikštis arba gyventojų kurstymu prieš valstybę arba vietiniu sumišimų kėlimu. Bet gi mes nežinome vieno fakto, kad kur nors dėl lietuvių kaltės ir ryšių su skaityklų ar draugijų veikimu viešasis saugumas būtų sutrukdytas. Ligšiol taip pat nenustatytas joks atsitikimas, kad skaityklų vedėjai ar skyrių valdybos nariai veikty prieš valstybę. Kuklaus pobūdžio liau-

Dėkingumo Pareiškimas

Rugsėjo 21 d. ištikus nelaimėi Naująją Angliją, teko smarkiai nukentėti ir Marianopolio kolegijai. Audra padarė didelių nuostolių. Marianopolio Kolegijos gerb. Prieteliai sužinoję ir pamatę nelaimės pasekas, savo gausiomis aukomis prisidėjo prie griuvėsių atstatymo. Štai jų aukos:

Kun. Augustinas Petraitis, Worcester, Mass.	\$50.00
Kun. Pius Juraitis, Athol, Mass.	\$25.00
pp. Labučiai, Yonkers, N. Y.	\$25.00
Kun. Juozas Simonaitis, Elizabeth, N. J.	\$10.00
pp. Savickai, Campello, Mass.	\$10.00
pp. Trakiniai, Brockton, Mass.	\$10.00
Kazimieras Cironka, Providence, R. I.	\$5.00
Onufras Poškus, Omaha, Nebraska	\$5.00
p. Lenkevičienė, E. Boston, Mass.	\$5.00
N. N., Waterbur, Conn.	\$5.00
p. Šnipūnienė, Waterbury, Conn.	\$1.00

Visiems šiems geriems savo Prieteliams, ištiesusiems pagalbos ranką nelaimės metu, reiškiu savo gilaus dėkingumo ir prašau Viešpaties Dievo jiems Dangaus atlyginimo.

Giliai dėkingas —
Kun. Dr. J. Navickas, MIC.,
Marianopolio Kolegijos Rektorių.

dies skaityklos kaimuose iš viso negali viešosios ramybės ardyti, tuo labiau viešajam saugumui greiti.

Švencionių parapijiečių žygiai pas bažnyčios valdžią, stengiantis, kad kun. klebonas pakankamai mokytų lietuvių kalbą ir nesiaurintų pamaldų lietuvių kalbą. Reikalingi žygiai buvo daromi visiškai legaliai. Leiskime net, kad kai kas toje kovoje nusikentė, tai vis tik nesuprantama, kad dėl to ne kaltieji buvo teismo nubausti, bet visa visuomenė ir dar tokiu būdu, kuris neturi nieko bendra su tariamuoju nusikaltimu: dėl riaušių bažnyčioje, sulikviduotos kultūrinės organizacijos. Iš čia išeina, kad kai lietuviui daroma skriauda bažnyčioje, tai jis turi tylėti: jam teisių gynimas laikomas nusikaltimu.

NELEGALUS SPAUSDINIAI SKAITYKLOSE

Uždarydami skaityklas paprastai būdavi paimami rastos knygos ir laikraščiai. Tiesa, knygų, kurios buvo skaityklose, dauguma spausdinta Lietuvoje, bet draugijos jas gavo visiškai legaliu keliu per muitinę ir per Vilniaus miesto storastijos cenzūrą arba pirkę vietiniuose knygynuose. Rasti iš Lietuvos laikraščiai taip pat gauti paštu ir jie iš tų laikų, kuomet jų gavimas nebuvo uždraustas. Knygos buvo konfiskuotos ir negražintos. Ligšiol nėra žinių ar grąžino ar ne. Lietuviai neturi vilčių spaudos laisvės. Kiek nukentėjo dėl lietuviškos knygos kitais atvejais; vargu rusai bus daugiau nubaude, persekioje...

Administracijos organų santykiai su piliečiais tvarkomi teisės. Lenkijos respublikos 1935 m. kovo 23 d. konstitucijos įstatymo 5 str. 2 ir 3 pr. bei 7 str. 2 p. nustato: "Valstybė patikrina piliečiams galimumą plėtoti jų asmenines vertybes bei sąžinę, žodžio ir susirinkimų laisvę. Tų laisvių riba yra visuotinis laisvas. Nei kilmė, nei tikyba, nei lytis, nei tautybė negali būti šių teisių apribojimo priežastis". Toliau, draugijų teisė, susirinkimų įstatymas, privatinų mokyklų įstatymas yra liberalūs ir principu visiems piliečiams duoda galimumą steigti mokyklas, burtis draugijose ir daryti susirinkimus. Jei tų įstatymų nuostatai tinkamai, pagal konstitucijos nustatytą piliečių lygybės dėsni būtų taikomi lietuviams gyventojams, tai neturėtume pagrindo skūstis. Deja, konstitucija ir įstatymai lietuviams nėra taikomi teisingai. Administracijos praktikoje lietuviškumas virto draudžiamu dalyku, o lietuvių atsidūrė už teisės ribų. Iš įstatymų ir įsakymų valdžia paskutiniu metu taiko tik tuos, kurie jiems duoda galimumą sustabdyti, uždaryti, bausti, konfiskuoti ir tt. Iš vienos pusės matome masinės represijos, o iš kitos pusės nebuvo, bet kokio, o y-

pač masinio, iš lietuvių pusės veikimo prieš valstybę: priešingai, — matome tikrai nuosirdų lojalumą ir pozityvų nusistatymą valstybės atžvilgiu.

Mūsų įsitikinimu, sudaryta padėtis yra labai žalinga ne tik lietuviams gyventojams, bet ir Lenkijos valstybei. Neigiamas pasekmės šios:

1. Stabdomas žmonių švietimo plėtimas. Lietuviai palikti be savo mokyklų, be skaityklų, be švietimo draugijų, be susirinkimų, vaidinimų, chorų, lavinimosi kursų, negali, semti šviesos iš savo tautinės kultūros šaltinių, o dėl kitų kalbų nemokėjimo ir lietuvių inteligentų iš kaimo šalinimo turi labai mažai galimybės šviestis iš viso. Švietimo trukdymas tuo labiau skaudesnis, kad neseniai imtas švietimo darbas po amžių nelaisvės ir daugelio metų lietuvių spaudos draudimo rusų valdžioje.

2. Trukdomas organizacinis gyvenimas. Kaimo gyventojai visiškai neteko galimumo veikti. Į ne gausius dar likusius draugijų likučius inteligentų įstojimas ap sunkintas, matomai laikoma, kad tuo būdu skyrių veikimas susilpnės. Lietuvių švietimo draugijos lavino gyventojus ir davė teisinius pagrindus visokeriopam kultūros bei švietimo darbui.

3. Stabdomas ekonominis gyvenimas. Lietuviai kaimas žmonių perpildytas, atlyginimo darbo beveik nėra, pasaulinė krizė sumažino ūkių pelningumą. Išmaitinti žmonių prieauginių reikia ieškoti naujų šaltinių. Lietuvių visuomenė ketino į tai praskinti kelia, keldama bendrą ir žemes ūkio švietimą, telkiant žmones bendram veikimui. Valdžios organai švietimo darbą su jaunais ūkininkais pripažino nelegaliu, o kooperacinį sąjūdį, organizuojama lenkų kooperacijos sąjungų globoje, pripažino nepageidaujamu ir trukdo įvairiais būdais net iki administracinių baudų uždėjimo iniciatoriams.

4. Demoralizuojami gyventojai. Administracijos organai kovodami su lietuvių visuomene akcija, atstumia nuo savęs tamsinę, morališkai sveikesnę gyventojų dalį. Tiems gyventojams tenka baidos ir nemalonė. Tuo tarpu tie kurie egoistiniams sumetimais ar dėl įžeistos asmeniškos ambicijos atskyla nuo savųjų ir tarnauja žvalgyboje jų nenaudai arba dedasi uoliais lenkais visur turi paramą ir gali

nebaudžiami siausti tautiečių tarpe.

Dabar sulikvidavus kultūrinės institucijas ir griežtai pasmerkus tą veikimą, ką veikti kaimiečiai laisvu laiku? Pasilieka smūklė, girtavimas, peštynės ir pan. Tai turi mažinti kaimo moralinę, kultūrinę ir, be abejonės neigiamai paveikti viešąją ramybę, kurios vardu dabar likviduojamos lietuviškos institucijos.

5. Mažta pagarba valdžiai ir lenkų valstybingumui. Valdžios organai ištikrųjų neduoda galimumo savo parėdymus apsvarstyti spaudoje, bet žmonės ir be to supranta, kas darosi ir ko visu tuo siekiama. Bausmės baimė užčiaupia lūpas, bet nepakeičia įsitikinimų.

Del šių visų neteisybių Vilniaus lietuviai skundžiasi Centro vyriausybei Varšuvoje. Siunčia delegacijas su pareiškimais, skundais, memorialais. Už tai, kad netyli ir ieško teisybės, jie baudžiami, persekiojami. Bet pasiryžę nenusiileisti.

Jie atkreipė dėmesį į mus amerikiečius. Lietuva del diplomatinį santykių mažai ką gali padėti. Bet mes galime!

Vilniui Vaduoti Sąjunga Lietuvoje slopinama. Žinoma, Lietuva negali leisti draugijai veikti, kuri siekia draugingą valstybę perversmo, atskilimo. Sąjungos veikla turės būti perkelta Amerikon. Čia jau mes perimsime ir tesime Sąjungos akciją. Tad neatidėliojant raginu katalikišką visuomenę imtis tverti Amerikon Lietuvių Vilniui Vaduoti Sąjungą. Šioji sąjunga ištis paramos ranką Vilniečiams. Mūsų doleriai vėl plauks Vilniui; mūsų rezoliucijos vėl padrąsins lietuvių į griežtesnę kovą. Suorganizuosime šimtus tūkstančių amerikiečių lietuvių stiprų legijoną Vilniui Vaduoti. Mūsų šauksmai pasklis po visą Ameriką — "Mes be Vilniaus nenurimsim". Atgaivinę vilniečių dvasią, jie tęs lietuvių kovą, kol rytojaus laisvės pragiedruliai neprasvies jiems geresnę ateitį, laisvės dieną, nepriklausomybės laikus ir galutiną susijungimą su tėvyne Lietuva.

Juozas Kasinskas Inc.

Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosnai dėl visokių reikalų.

KOLEGIJOS RĖMĖJŲ SEIMAS

Sekmadienį, spalio 30 d., Kristaus Karaliaus šventėje įvyks Marianopolio Kolegijos Seimas.

Seimas prasidės 10 val. ryte iškilmingomis šv. mišiomis ir pamokslu. Posėdžiai įvyks 2 val. po pietų Kolegijos auditorijoje. Seimas baigsis švenciausio palaiminimu.

Kviečiu visus Kolegijos Rėmėjus ir visus, kuriems tik rūpi mūsų išeivijos švietimas, lietuvių katalikų jaunimo ateitis, gausiai dalyvauti šiame seime.

Rėmėjų skyriai iš anksto išrinkti seimui atstovus. Šimet viesulas padarė daug nuostolių Kolegijai. Rėmėjų skyriai ir bendrai visi Kolegijos rėmėjai pagal savo išgalia, seimo proga, atvežkite arba prisiųskite Kolegijai finansinę paramą.

Seime gali ir kviečiami dalyvauti visi, kuriems Marianopolio Kolegijos darbas yra artis prie širdies.

Kun. Jonas Vaitekūnas,
Kolegijos Rėmėjų Pirmininkas.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANŲ IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernas ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271